पाठक र ग्राहकको सुविधाको लागि अभियान साप्ताहिक वेवसाइडमा पनि
www.abhiyanweekly.com

अभियान साप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY
Email: abhiyan.weekly@yahoo.com

वर्ष : ३१ | अङ्क : ३६ | २०७० चैत २८ गते शुक्रबार (Apr. 11, 2014) | मूल्य रू. १०/-

जातीय राज्य नहुने भएपछि सहयोग घट्यो

काठमाडौं । पहिलो संविधनसभालाई सहयोग गरेका विभिन्न मुलुक र दातृ निकायहरूले दोस्रो संविधानसभालाई सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाएपनि उनीहरू आ–आफ्नो सहयोग पहिलाकै जस्तै बालुवामा पानी हाले सरह हुन्छ कि भनेर सहायोग गर्न हिचकिचाइरहेका छन् । पहिला नै सम्झौता भइसकेका विषयहरूमा समेत उनीहरूले कुनै चासो देखाएका छैनन् ।

हालै चीन, भारत र बेलायतका राजदूतहरूले संविधानसभाका अध्यक्ष सुवास नेम्वाङ र संविधानसभाका महासचिव मनोहर भट्टराईलाई भेटेर आ–आफ्नो मुलुक सहयोग गर्न तयार रहेपनि दोस्रो संविधानसभाबाट संविधान निर्माण हुन्छ भन्ने अधार के के हुन् भनी आशंका जनाएका छन् । भेटमा उनीहरूले पहिलो संविधानसभालाई गरेको (बाँकी अन्तिम पेजमा)

खरेलको लोकप्रियताले सभासद्लाई लोभ्यायो

काठमाडौं । धुलिखेलमा आयोजित भातृ संगठन युवा संघ नेपालको बैठक मञ्चबाटै 'काठमाडौँ जिल्ला प्रहरी प्रमुख एसएसपी रमेश खरेल सेलिब्रेटी भए, मलाई भेट्न आएनन्' भनेर गृहमन्त्रीले दिएको अभिव्यक्तिले एउटा वर्दीधारी सिपाहीले सच्चा काम गर्दा सरकारको गृहमन्त्रीभन्दा शक्तिशाली हुने रहेछ भन्ने नजिर बसेको छ । सुशील सरकार र सरकारका गृहमन्त्रीको देशविदेशमा घनघोर आलोचना भइरहेको छ ।

गृहमन्त्री वामदेव गौतमका हनुमान महेश बस्नेतहरू एसएसपी रमेश खरेललाई हत्यारा बालकृष्ण ढुंगेललाई पक्राउ गर्न चुनौती दिइरहेका छन् । के गृहमन्त्री भन्न सक्छन्–बालकृष्णलाई किन पक्राउ नगरेको ? गृहमन्त्री त्यति बोलुन्–नेपाल प्रहरी आधा घन्टामा बालकृष्ण ढुंगेललाई हनुमानढोकाको खोरमा थुन्न तयार छ । यो हनुमान ढोकामा खटिएका प्रहरीको आवाज हो ।

अर्थात् समाजविरोधी गुण्डाहरूको सातो गएको छ । राजधानीको शान्तिसुरक्षा र चोरीचकारीमा उल्लेख्य ह्रास आएको छ । कुनै पनि आम नागरिकले एसएसपी रमेश खरेलको कामलाई नकाम भनेका छैनन्, स्यावास भनेका छन् । यो सब अनुभव गरेका महिला सभासद्हरूले संविधानसभाको ढोकामै भने- रमेश खरेलबाट सिक्नुपर्छ । संविधानसभाभित्रै त्यस्तै इच्छाशक्ति राखेर

(बाँकी अन्तिम पेजमा)

कांग्रेस आममाफी दिन तयार

काठमाडौँ । अन्तर्राष्ट्रिय कानुन र नजीर अनुसार फौजदारी अभियोगमा माफी दिन सकिन्न भन्ने तरिकाले तयार पारिएको विधेयक तुहिएको छ । अन्यका हकमा विधेयकमा पीडितले माफी दिन मञ्जुर गरेमा माफी दिन सकिने व्यवस्था थियो– त्यो पनि तुहिएको छ ।

एमाओवादीले सत्तामा - आममाफीको प्रावधानसहितको विधेयक बन्नुपर्छ भनेर प्रभाव हालेको र सडकबाट नेकपा–माओवादीले 'फेरि हतियार उठ्छ' भन्ने दबाव दिएपछि सत्ताको बागडोर सम्हालेका काँग्रेस–एमालेले सुरूवालमा सु गरेका छन् । 'आममाफीको प्रावधान लचिलो बनाउन' काँग्रेस–एमाले सहमत भएपछि सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग कर्मकाण्डीका रूपमा गठन हुने भएको छ, कानुन पनि कर्मकाण्डी बन्ने निश्चित छ । (बाँकी अन्तिम पेजमा)

सरकारले क्यासिनोहरूसामु घुँडा टेक्यो

अभियान संवाददाता

काठमाडौं । सरकारले चालु आर्थिक वर्ष २०७०/७१ को साउन ६ गतेदेखि क्यासिनो नियमावली लागु गरेपनि क्यासिनोहरूले सरकारी नियमावलीको खिल्ली उडाउँदै रोयल्टी र नविकरण समेत नगरेपछि सरकारले क्यासिनोहरूलाई बक्यौता तिरेर नियमावली अनुसार क्यासिनोहरू सञ्चालन गर्न दिएको आदेशलाई उनीहरूले पटक–पटक उल्लंघन गर्दै आएकोमा सरकारले केही समय अघि अन्तिम पटक भन्दै १५ दिनको समय दिएकोमा पछिल्लो पटक दिएको समय

पनि चैत २१ गते समाप्त भएको छ ।

सरकारले अन्तिम पटक दिएको समयसीमा भित्रमा एउटा पनि क्यासिनोले रोयल्टी र नविकरण नगरेपछि सरकारले क्यासिनो बन्द गराउनुको सट्टा फेरि १५ दिनको समय थपिदिएको छ । नेकपा एमालेबाट पर्यटन तथा संस्कृति मन्त्री बनेका भीमप्रसाद आचार्यलाई क्यासिनो मजदुरहरूले हालै भेटी मिति थप गर्न र क्यासिनो सञ्चालन गर्ने वातावरण मिलाइ दिन आग्रह गरेका थिए । क्यासिनो सञ्चालकहरू भने सरकारको

(बाँकी अन्तिम पेजमा)

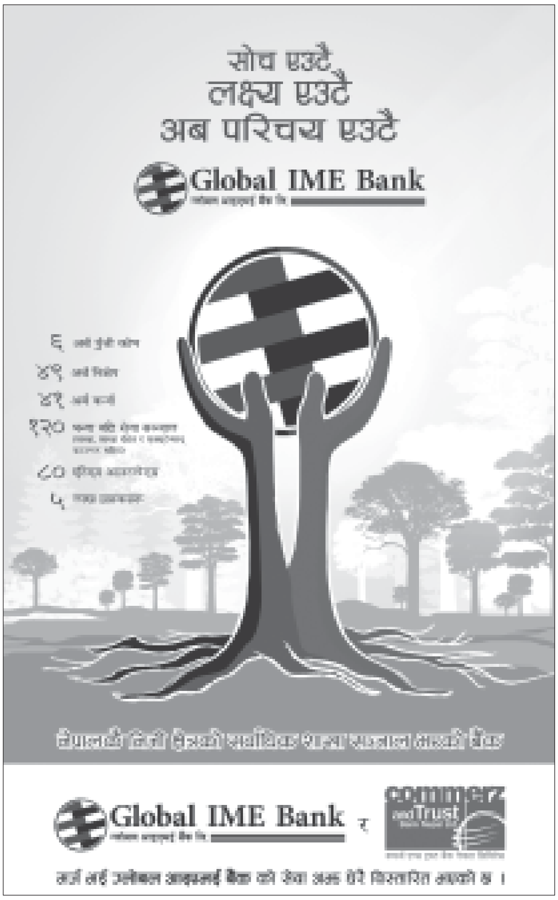

यी विवाद कसरी समाधान गर्ने ?

काठमाडौं । पहिलो संविधानसभाले संधिवान निर्माण गर्न नसक्नुका पछाडि दलहरूसँग रहेका आ–आफ्नै एजेन्डाहरू प्रमुख मुद्दा रहेका थिए । त्यसबेला ८० प्रतिशत संविधान निर्माण भइसक्यो भन्ने व्यक्तिहरू नै अहिले फेरि संविधानसभामा पुगेका छन् । दलहरूको साइजमा फेरवदल भएको छ । एमाओवादी तेस्रो दलमा खुम्चिन पुगेको छ भने कांग्रेस, एमाले पहिलो र दोस्रो दल बनेका छन् ।

पहिलो संविधानसभाले निर्णय गर्न नसकेका विषयहरू अहिले पनि जिवीतै रहेका छन् । जस्तै प्रदेशहरू बहुजातीय हुने कि एकल, प्रदेशमा सबै जाति, धर्म, भाषा, संस्कृति मान्ने नागरिकको राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक अधिकार समान रहने कि नरहने, कति प्रदेश हुने, प्रदेशको नामांकन र सिमांकन के कस्तो हुने, कसले टुंग्याउने, यी विवादित विषयहरू हुन् । शासन प्रणाली र शासकीय स्वरूप, संसदीय प्रणाली, राष्ट्रपतीय प्रणाली वा मिश्रित प्रणाली कस्तो बनाउने, देशको कार्यकारी प्रमुखको निर्वाचन प्रणाली कस्तो हुने, शासन पद्वति संसदको सर्वोच्चता हुने कि नहुने, संसदको निर्वाचन प्रणाली प्रत्यक्ष, पूर्ण समानुपातिक वा मिश्रित कस्तो हुने, संसद कति सदस्यीय हुने, कहाँ कहाँ बाट र कसरी चुनिने, स्थानीय सरकारको गठन कसरी हुने यी विषयहरूको

(बाँकी अन्तिम पेजमा)

सापकोटा कार्यदलको मस्यौदाको औचित्य रहेन

काठमाडौं । सरकारले सहसचिव साधुराम सापकोटाको अध्यक्षतामा बनाएको सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग र छानविन आयोग बनाउनका लागि गठन गरेको समितिप्रति नै एमाओवादीले विरोध गरेको थियो । यसैबीच सरकारले तीन पार्टी सम्मिलित अर्को कार्यदल बनाएर आयोग बनाउनका लागि मस्यौदा तयार गरी सरकारलाई बुझाइसकेको र सोही मस्यौदाको आधारमा सरकारले आयोग गठनका लागि संसद् सचिवालयमा मस्यौदा विधेयक दर्ता गरिसकेको हुनाले सहसचिव सापकोटाको अध्यक्षतामा बनाएको आयोगको औचित्य सकिएको छ । सरकारले चैत १३ गते अलग–अलग कार्यदल बनाएको थियो । कार्यदलमा शान्ति मन्त्रालयका सहसचिव साधुराम सापकोटा सहितका अधिकृत र अधिकारकर्मी दिनेश त्रिपाठी, मानवअधिकार कानुनविद राजुप्रसाद चापागाईं, राज्यपक्ष पीडितका तर्फबाट जनकबहादुर राउत र मन्जिम ढकाल एवं माओवादी पीडित सुमन अधिकारी रहेका थिए ।

एमाओवादीले सरकारले बनाएको कार्यदलले

(बाँकी अन्तिम पेजमा)

पढ्थ्यौं हामी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरू ध्वस्त पारे समाज ।

मऱ्यौ ज्यूँदै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मरेर पनि जस्ले सम्झियो देशको माटो ।

कायर भएर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भएर एकै पटक मर्न सकौं ।

– *अभियानवाणी*

अभियान
साप्ताहिक

सम्पादकीय

राष्ट्रघातीलाई पेन्सन पनि बन्द गर

नेपालका विश्वविद्यालयहरु बेरोजगार उत्पादन गर्ने कारखाना मात्र भएका हुनाले शिक्षित युवा युवतीहरु बैदेशिक रोजगारमा जान बाध्य भएका छन् । हाल प्रत्येक दिन १५ सयदेखि २ हजारसम्म युवायुवाती बैदेशिक रोजगारका लागि विभिन्न मुलुकहरुमा गइरहेका छन् । सरकारले आफ्नै देशमा रोजगारी दिन नसकेपछि युवायुवतीहरु विदेशिन बाध्य भएका छन् । एकातिर मुलुकमा यस्तो बेरोगारीको समस्या छ भने अर्कोतर्फ सरकारी सेवामा रहेर काम गर्ने कर्मचारीहरुले विभिन्न मुलुकका पिआर, ग्रिनकार्ड लिएर दुवै देशको नागरिकता लिएर बसेका छन् । उनीहरु वर्षमा ३/४ महिना आफूले पिआर, ग्रिनकार्ड लिएको मुलुकमा जाने गरेका छन् । सरकारी उच्च तहमा पुगेका व्यक्तिहरुले समेत त्यसरी पिआर र ग्रिनकार्ड लिएर बसेका र उनीहरुको परिवार सबै त्यसै देशमा बसोबास गरिरहेका र उनीहरुसमेत अवकाश पाएपछि सो मुलुकमा जाने गरेका थुप्रै उदाहरणहरु भेटिएका छन् । त्यसरी अवकाश प्राप्त कर्मचारी पेन्सन लिनका लागि मात्र वर्षमा एकपटक नेपाल आउने गरेका छन् ।

पछिल्लो समयमा निजामति कर्मचारी, प्रहरी, सैनिक र विभिन्न संघ, संस्थानमा जागिर खाने व्यक्तिहरुले पिआर र ग्रिनकार्ड लिने कार्यले व्यापकता पाएपछि यस साप्ताहिकले आवाज उठाउँदै आएकोमा सरकारका मुख्य सचिवले त्यसतर्फ केही ध्यान पुऱ्याएका भएपनि उनी समेत तिनै पिआर र ग्रिनकार्ड लिनेहरुका चंगुलमा परेका छन् । केही महिना पहिला सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले पिआर ग्रिनकार्ड, डिभी लिएका कर्मचारीहरुले सामन्य प्रशासन मन्त्रालयमा जानकारी गराउनु पर्ने भन्दै सार्वजनिक सूचना जारी गरेपनि एक जनाले पनि मन्त्रालयमा जानकारी गराएनन् । उनीहरुले सरकारले के गर्न सक्छ र भन्दै मन्त्रालयलाई जानकारी नगराएका हुन् । तर पछिल्लो समयमा नेकपा एमालेको तर्फबाट सामान्य प्रशासन मन्त्री बनेका लालबाबु पण्डितले पिआर, ग्रिनकार्ड लिने व्यक्तिहरु राष्ट्रघाती हुन्, उनीहरुले कि जागिर छाड्नु पर्छ कि पिआर, ग्रिनकार्ड भन्ने अभिव्यक्ति दिएपछि अहिले सामान्य प्रशासन मन्त्रीलाई केही व्यक्तिहरुले सुचना दिएपनि उनीहरु अझै आफूहरुलाई कारबाही हुन सक्ने कुरामा विश्वास गरिरहेका छैनन् । निजामति सेवामा रहेका व्यक्तिहरु निजामति ऐनअनुसार आफूहरुलाई कारबही गर्न कुनै ऐन नै नभएको भन्दै विभिन्न प्रकारका लविङमा लागेका छन् ।

२०५७ सालमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले स्रोत नखुलेको सम्पत्तिको आधारमा मुद्दा चलाउन थालेपछि अकुत सम्पत्ति कमाउनेहरुले पिआर र ग्रिनकार्ड लिएर आफ्ना परिवार विदेशमा राख्न थालेपछि राजाको शासनकालमा निजामति ऐन नै अध्यादेश मार्फत् संशोधन गरेर पिआर, ग्रिनकार्ड लिनेहरुले सेवा छोड्नु पर्ने र पेन्सन पाएका व्यक्तिहरुले पाउने पेन्सन समेत रोक्का हुने व्यवस्था गरिएकोमा मुलुकमा लोकतन्त्र बहाली हुनासाथ शाही कालमा ल्याएको अध्यादेश भन्दै त्यसलाई खारेज गरिएको थियो । त्यसलाई खारेज गराउन तत्कालिन सरकारका मुख्य सचिव भोजराज घिमिरे र सचिवहरु रामचन्द्रमान सिंह र त्रिलोचन उप्रेतीले उक्त प्रावधान नै निजामति नियमावलीबाट हटाउन लगाएका थिए । उप्रेती हाल लन्डलमा स्थायकी बसोबास गरिरहेका छन् । सरकारको सचिव हुँदाभन्दा अगाडी नै उनले बेलायतको पिआर लिएका थिए ।

सरकारले अब पिआर, ग्रिनकार्ड लिएकाहरुलाई दुई मध्ये एक छोड्न लगाउने र अवकाश भएकाहरुले त्यसरी पिआर, ग्रिनकाडए लिएको भए उनीहरुले पाउँदै आएको पेन्सन सुविधा समेत बन्द गर्नै पर्दछ । अहिले पनि सरकारी उच्चओहदामा बसेका विभिन्न व्यक्तिहरुले पिआर, ग्रिनकार्ड लिएका छन् । त्यसमा शाखा अधिकृतदेखि सचिवसममका व्यक्ति रहेका छन् । हालका वन सचिव गणेशराज जोशी, राष्ट्रिय सूचना आयोगका चण्डीप्रसाद दाहाल, उर्जा मन्त्रालयका सहसचिव किरण शर्मा, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका उपसचिव खेमराज निरौला, कृषि मन्त्रालयका उपसचिव दुर्गाप्रसाद पन्थी, अख्तियारमा काजमा रहेका डोलिडारका इन्जिनियर मनोज कँडेल डिभि मार्फत् अमेरिकी ग्रिनकार्ड होल्डर हुन् भन्ने आरोप लागेको छ भने वन तथा भूसंरक्षण मन्त्रालयका सचिव जोशी जर्मनका ग्रिनकार्ड होल्डर हुन् । अब सचिव हुने लाइनमा रहेका अर्थमन्त्रालयका सहसचिव नवराज भण्डारी ६ महिना अमेरिकामा बसेर केही समय पहिला मात्र मन्त्रालय फर्किएका छन् । उनीसँग अमेरिकी ग्रिनकार्ड रहेको छ । यी त केही उदाहरण मात्र हुन् । सामान्य हिसाबले हिसाब गर्दा निजामति सेवामा मात्रै झण्डैय१५ सय कर्मचारीहरुले पिआर, ग्रिनकार्ड लिएका छन् । यी सबै कर्मचारीहरुलाई दण्डित गर्न सकेको खण्डम मुलुकले स्वच्छ प्रशासन पाउन सक्छ । प्रहरी, सेना, विभिन्न संघसंस्थानहरुमा समेत विभिन्न मुलुकको पिआर, ग्रिनकार्ड लिनेहरुको संख्या व्यापक रहेको हुनाले अब त्यस्ता राष्ट्रघातीहरुलाई सरकारले खोजी खोजी कारबाहीको दायरामा ल्याउनुपर्ने आवश्यकता भएको छ । नेपाल राष्ट्र बैंकका डेपुटी गभर्नर गोपालप्रसाद काफ्लेले अष्ट्रेलियाको ग्रिनकार्ड लिएका र उनको परिवार समेत अहिले उतै स्थायी बसोबास गरिरहेको हुनाले काफ्लेलाई सरकारले तुरुन्तै कारबाहीको दायरामा ल्याइनु पर्ने र बेलायतमा पक्राउ परेका कुमार लामाको परिवार पनि बेलायतमै स्थायी बसोबास गर्ने गरी ग्रिनकार्ड लिएको हुनाले अब लामासहित सबैले पाउने पेन्सन सुविधा बन्द गरेर सरकारले खाली हुने ठाउँमा बेरोजगारलाई जाागिर देओस् भन्ने हाम्रो ठहर रहेको छ ।

नबन्ने नै भो एक वर्षमा संविधान

देवेन्द्र चुडाल

पहिलो संविधानसभाले किन संविधान निर्माण गर्न सकेन र संविधान निर्माण गर्नका लागि भनेर दोस्रो पटक संविधानसभाको निर्वाचन गराइयो ? के अहिलेको संविधानसभाले एक वर्षभित्रमा संविधान निर्माण गर्ला ? अहिले प्रत्येक मानिसको बोलीमा यी प्रश्न उठिरहेका भएपनि अहिलेको अवस्थालाई हेर्दा एक वर्षभित्रमा संविधान निर्माण हुने कुरामा पनि विश्वास गर्न सकिने आधारहरू देखिएका छैनन् । पहिलो संविधानसभामा रहेकै दलहरू अहिले पनि संविधानसभामा उपस्थित भएका छन् भने दलरूको आकारमा केही परिवर्तन आएपनि हिजोका तिनै असफल दलहरू र तिनैका नेताहरूको हालिमुहाली दोस्रो संविधानसभामा पनि रहेको हुनाले पनि संविधान निर्माणमा आशंका गर्ने ठाउँ जन्मिएको हो । हिजोका तिनै असफल पात्रहरू र तिनै हिजोकै प्रवृत्ति अहिले पनि दोहोरिन थालेको हुनाले संविधानसभाले संविधान निर्माण गर्न सक्छ भनेर ठूला दलका नेताहरूले नै ठोकुवा गर्न सकिरहेका छैनन् । उनीहरू संविधान बन्ने कुरामा आशावादी मात्र रहेको उद्घोष गरिरहेका छन् । पहिला पनि ति विषयहरूमा विवाद मिलाउने अथक प्रयास भएपनि दलहरूको दलगत स्वार्थ र केही दलका शीर्ष नेताहरूको व्यक्तिगत स्वार्थले गर्दा सहमति हुन सकेको थिएन ।

पहिलो संविधानसाका सभाध्यक्ष रहेका सुवास नेम्वाङ दोस्रो संविधानसभामा समेत सभाध्यक्ष रहेका छन् । सभाध्यक्ष नेम्वाङले पहिलो संविधानसभाको दुईवर्षे कार्यकाल समाप्त हुन लाग्दा सार्वजनिक रूपमै उद्घोष गरेका थिए, संविधानसभाले ८० प्रतिशत कार्य सक्यो, अब २० प्रतिशत मात्र बाँकी रहेको छ । २० प्रतिशत काम बाँकी रहेको हुनाले एक वर्षे कार्यकाल थप्न आवश्यक छ, थपिएको एक वर्षभित्रमा संविधान निर्माण भइसक्छ । तर त्यो थपिएको एकवर्षभित्रमा संविधानसभाका सदस्यहरूले तलबभत्ता खाने बाहेक अन्य केही गर्न सकेनन्, फेरि ६ महिना अनि फेरि ६ महिना म्याद थपेर संविधानसभाले आफ्नो गरिमालाई अवमूल्यन मात्र गरेन, एउटा करारमा नियुक्त भएको कार्मचारीको जस्तो ६/६ महिनाको म्याद थपेर पनि आफूले पाएको जिम्मेवारी नै पुरा नगरी अन्त्यमा संविधानसभा नै विघठन गरियो । नेपालको अन्तरिम संविधानले संविधानसभामा आफैंले प्रस्ताव लगी आफैंले विघठनको प्रस्ताव पारित गरेर बाहेक अन्य कसैले संविधानसभा विघठन गर्न सक्ने कानुनी आधारहरू दिएको छैन । तर तत्कालिन प्रधानमन्त्री डा.बाबुराम भट्टराईले आफूलाई हुँदै नभएको अधिकार प्रयोग गरेर संविधानसभाको हत्या नै गरिदिए । प्रधानमन्त्री भट्टराईले संविधानसभाको विघठन गर्ने घोषणा गरेपछि त्यसलाई राक्ने आधारहरू भएपनि न त सभाध्यक्षले नै आफ्नो जिम्मेवारी निभाए न त राष्ट्रपतिले नै । संविधानले नै राष्ट्रपतिलाई संविधानको पालक र संरक्षक स्वीकार गरेको अवस्थामा संविधानमा व्यवस्था नै नगरिएको र प्रधानमन्त्रीले आफूलाई हुँदै नभएको अधिकार प्रयोग गर्दा समेत राष्ट्रपति मौन रहनुले के राष्ट्रपतिले संविधानको संरक्षण गरे त ? पहिलो संविधानसभाले गरेका गल्ती र कमीकमजारीहरूलाई सच्याउँदै दलहरू अघि बढ्नुपर्नेमा फेरि ठूला भनिएका दलहरूले हिजोका तिनै गल्ती र कमीकमजोरीहरू दोहोऱ्याउँदै अघि बढ्ने प्रयास गरेका हुनाले एकवर्षभित्रमा संविधान निर्माण हुन सक्दैन, हुँदैन ।

हिजोको संविधानसभामा एमाओवादी एकजुट थियो । तर अहिले त्यो अवस्था छैन । एमाओवादीबाट विभाजित भएर नेकपा-माओवादी पार्टी गठन भएको छ । उसले मुलुकभर नै आफ्नो उपस्थिति देखाइसकेको र गत मंसिर ४ गते सम्पन्न भएको चुनावमा उसले भाग नलिएको हुनाले उ संविधानसभा बाहिर रहेको छ । तत्कालिन अवस्थामा नेकपा-माओवादीलाई चुनावमा भाग लिने वातावरण मिलाउने दायित्व एमाओवादी, कांग्रेस, एमाले र तत्कालिन खिलराज रेग्मी सरकारको भएपनि त्यसबेला एमाओवादीको दबाबमा अन्य दल र सरकारले नेकपा-माओवादीका मागलाई स्वीकार नगरी उसलाई चुनावमा जानबाट रोकेको हुनाले नेकपा-माओवादी संविधानसभाभन्दा बाहिर रहन पुगेको हो । नेकपा-माओवादीले अहिलेको संविधानसभाले कुनै पनि हातलमा संविधान निर्माण गर्न नसक्ने भन्दै सर्वदलीय गोलमेच सम्मेलन मार्फत् संविधानका अन्तरवस्तुका बारेमा निर्णय गर्नुपर्ने र हालको संविधानसभा विघठन गर्नुपर्ने माग गरिरहेको अवस्थामा संविधान निर्माण गर्न हिजोको भन्दा जटिल अवस्था रहेको छ । संविधान निर्माण गर्न हिजो जति सजिलो थियो आज त्यो छैन । शान्ति प्रक्रियामा आएको एउटा ठूलो हिस्सा संविधानसभा बाहिर रहेको र उसले संविधान बनिहाले पनि त्यसलाई स्वीकार नगर्ने उद्घोष गरिसकेको अवस्थामा संविधान निर्माणको औचित्य के ? कांग्रेस, एमाले, एमाओवादीसहितका संविधानसभामा रहेका सबै दलहरूले साँच्चिकै संविधान निर्माण गर्न चाहेका हुन भने पहिला नेकपा-माओवादीसहितका संविधानसभाभन्दा बाहिर रहेका दलहरूसँग वार्ता र छलफल गरेर उनीहरूको समेत सहयोग र सहमतिमा संविधान निर्माण गर्नु उपयुक्त हुनेछ । संविधान भनेको मुलुकको मूल कानुन हो । मुलुक त्यही कानुनको आधारमा चल्ने र त्यसैको आधारमा ऐन, नियम, कानुनहरू बन्ने भएको हुनाले कुनै एउटा पक्षले मूल कानुन नै अस्वीकार गरेको खण्डमा त्यो संविधानको औचित्य रहन सक्दैन । संविधानसभाले संविधान संविधानका लागि निर्माण गर्ने होइन, मुलुकका सबै समस्याहरू समाधान गर्ने खालका संविधान संविधानसभाले निर्माण गर्न सकेको खण्डमा मात्र त्यस्तो संविधानको औचित्य रहनसक्छ । संविधान निर्माण भएको एक दुई दिन भित्रैमा संविधानमा आगो लाग्ने, च्यातिने संविधान निर्माण भए त्यसले गम्भीर समस्या मात्र थप्ने भएको हुनाले संविधान निर्माण गर्ने कार्यलाई अघि बढाउँदै संविधानसभा बाहिर रहेका दलहरूसँग वार्ता र छलफल गरेर उनीहरूको समेत सहयोग र सहमति लिएर संविधान निर्माण गर्नु उपयुक्त विकल्प हुन सक्छ । नेकपा-माओवादी सहितका ३३ दलीय मोर्चालाई बाहिर राखेर संविधान निर्माण गरिए त्यसले मुलुकलाई अर्को द्वन्द्वमा लान सक्ने भएकाले ठूला भनिएका दल र सुशील कोइराला नतृत्वको सरकारले बेलैमा त्यसतर्फ ध्यान पुऱ्याउनु आवश्यक रहेको छ ।

अहिले सत्तामा रहेका र सत्ता बाहिर रहेका प्रायः सबै दलहरूले संविधानसभाको निर्वाचन भएको ६ महिनाभित्रमा स्थानीय निकायको चुनाव गराउने प्रतिबद्धता संविधानसभाको चुनावका बेला जनतासामु गरेका थिए । तर अहिलेको अवस्था हेर्दा ६ महिनाभित्रमा स्थानीय निकायको चुनाव हुने संभावना सकिएको छ । सरकारका मन्त्रीहरू र सत्तामा रहेका दलका नेताहरूले जतिसुकै ठूला डंक पिटेपनि ६ महिना भित्रमा स्थानीय निकायको चुनाव असम्भव जस्तै भएको छ । मंसिर ४ गते संविधानसभाको चुनाव सम्पन्न भएको थियो, त्यही समयलाई गन्ने हो ने २०७१ जेठ ४ गतेभित्रमा स्थानीय निकायको चुनाव सम्पन्न भइसक्नु पर्ने हो । तर अब जेठ-असारमा होइन, मंसिर-पुसमा स्थानीय निकायको चुनाव हुन सक्ने देखिएकाले दलहरूले जनतासामु गरेका प्रतिबद्धता उल्लंघन गरेका छन् । जनतालाई बारम्बार ढाँट्ने काम राजनीतक दलका नेता र सरकारले गरेको हुनाले ६ महिनाभित्रमा स्थानीय निकायको चुनाव गराउन नसकेको हुनाले उनीहरूले जनतासामु माफी माग्नै पर्छ । अहिले सुशील कोइराला नेतृत्वको सरकारका मन्त्रीहरू असनको साँढे जस्ता भएका छन् । जसलाई जे मन लाग्छ त्यही बोल्दै हिँडेका छन् । स्वयं प्रधानमन्त्री कोइरालाले आफ्नो नेतृत्वको सरकारलाई आजसम्म पूर्णता दिन सकेका छैनन् । केही मन्त्रालयहरू मन्त्रीविहीन अवस्थामा रहेका छन् । प्रधानमन्त्री कोइराला स्वयंले सम्हालेका मन्त्रालयहरूमा कामकारबाही ठप्प भएका छन् । यतिसम्मकी कोइराला सरकारले हालै सहसचिवबाट सचिवमा बढुवा गरेका व्यक्तिहरूलाई भागवण्डा नमिलेका कारण पदस्थापन गर्न सकेका छैनन् भने केही मन्त्रालयहरू निमित्तका भरमा सञ्चालन गरिएका छन् । निमित्तको भरमा मन्त्रालयहरू सञ्चालन भएपछि ति मन्त्रालयहरूले महत्वपूर्ण निर्णयहरू समेत गर्न सकेका छैनन् । यसरी कोइराला नेतृत्वको सरकारले सरकारी कामकाजलाई त मिलाउन सकेको छैन भने उसले कसरी संविधान निर्माणमा सघाउ पुऱ्याउन सक्छ ? सरकारको गति हेर्दा कोइराला सरकार पनि सरकारको लागि सरकार मात्र सावि भएको छ ।

संविधान निर्माणमा सरकारको कुनै भूमिका नभए पनि अप्रत्यक्ष रूपमा संविधान निर्माणमा सरकारको महत्वपूर्ण हात रहेको हुन्छ । संविधान निर्माणका लागि विवादित विषयहरूमा प्रधानमन्त्रीले संवाद, छलफल र बहस गराएर सहजकर्ताको भूमिका खेल्नु पर्नेमा प्रधानमन्त्री कोइराला उद्घाटन, शिलान्यास, विमोचन जस्ता भारेभुरे कार्यक्रममा सरकारी कोषको दुरूपयोग गर्दै जिल्ला दौडमा जाने गरेका हुनाले मन्त्रीहरू पनि प्रधानमन्त्रीकै अनुशरण गर्दै त्यस्तै काममा व्यस्त भएका छन् । संविधानसभाको चुनाव संविधान निर्माण गर्नका लागि भएको हो । संविधानसभाको पहिलो दायित्व र कर्तव्य भनेको संविधान निर्माण नै हो । सरकारले संविधान निर्माणलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेर संविधान निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउनुको बदला झिना मसिना कुराहरूमा अल्झेर संविधान निर्माणलाई वेवास्ता गर्दै हिँड्नु भनेको संविधान निर्माणमा ध्यान नपुऱ्याउनु नै हो । त्यसैले अब प्रधानमन्त्री र मन्त्रीहरूले उद्घाटन, शिलान्यास, विमोचन जस्ता कार्यमा लाग्नु भन्दा संविधान निर्माणको कार्यलाई पहिलो प्राथमिकतामा राख्दै जनतालाई दिएका आश्वासन र प्रतिबद्धताहरू पुरा गर्नेतर्फ लाग्नु उचित हुनेछ ।

स्वयं प्रधानमन्त्री कोइरालाले स्थानीय निकायको चुनाव ६ महिनाभित्रमा नहुने उद्घोष गरेका छन् । आफूहरूले ६ महिनाभित्रमा स्थानीय निकायको चुनाव हुनपर्छ भन्दा एमाओवादीका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले अलिहेको पहिलो आवश्यकता भनेको संविधान निर्माण भएको हुनाले स्थानीय निकायको चुनाव अहिले आवश्यक नभएको बताएपछि स्थानीय निकायको चुनाव कात्तिक-मंसिरमा मात्र हुन सक्ने अभिव्यक्ति हालै दैनिक पत्रिकाका सम्पादकहरूसँगको भेटवार्तामा बताएका हुनाले प्रधानमन्त्री कोइराला कति निरीह प्रधानमन्त्री रहेछन् भन्ने प्रमाणित भएको छ । अहिलेसम्म स्थानीय निकायको चुनावसम्बन्धी कानुन परिमार्जन गर्ने कामसम्म अघि नबढेको बेला कांग्रेस महामन्त्री तथा उपप्रधान एवं संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्री प्रकाशमान सिंह भने जेठ-असारमै स्थानीय निकायको चुनाव हुन्छ भन्दै ठूलाठूला डंक पिटिरहेका हुनाले प्रधानमन्त्री र मन्त्रीहरूबीच कुनै सल्लाह र छलफल समेत नभएको पुष्टी हुँदै गएको छ । त्यसैले भन्न सकिन्छ, प्रधानमन्त्री कोइराला नेतृत्वको सरकारका मन्त्रीहरू असनको साँढे जस्तै छाडा भएका छन् । जसलाई जे लाग्छ त्यही बोलिदिन्छन्, तर त्यो व्यवहारमा लागु हुँदैन ।

संविधान निर्माणमा पहिलो संविधानसभामा अवरोधका विषयहरूमा अहिलेसम्म दलहरूले संवाद, छलफल र बहस गरेका छैनन् । अहिले पनि दलहरूबीच मुख्य रूपमा संघीय संरचना र शासकीय स्वरूपका साथै ११७ वटा विषयहरूमा मतभेद रहेको छ । एमाओवादी जनताबाट प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी राष्ट्रपतिको पक्षमा अडिग रहेको छ भने एमाले जनताबाट प्रत्यक्ष निर्वाचन कार्यकारी प्रधानमन्त्रीको अडानमा छ । अर्कोतर्फ कांग्रेस भने संसदबाटै चुनिएको सेरेमोनियल राष्ट्रपति र संसदबाटै चुनिएको कार्यकायरी प्रधानमन्त्रीको पक्षमा रहेको हुनाले यिनै विषयहरूमा टुंगो नलागेसम्म संविधान निर्माण असंभव जस्तै देखिएको छ । कोइरालालाई प्रधानमन्त्री बनाउँदा एकवर्षभित्रमा संविधान निर्माण गर्ने र संविधान निर्माण भएपछि स्वतः हट्ने गरी एकवर्षे करारमा नियुक्त गरिएको हुनाले पनि उनले न त संविधान निर्माणमा सघाउ पुऱ्याउन सक्छन्, न त चुस्त, दुरूस्त सरकार सञ्चालन गर्न नै ।

devendrachudal@gmail.com

फेरि विवादमा अड्कियो संविधानसभा

राजन कार्की

जोन अफ केनेडीले भनेका छन् : शान्तिपूर्ण क्रान्ति रोक्नेहरू हिंसात्मक क्रान्तिको बाटो खोजिरहेका हुन्छन् । हामी संविधान निर्माण गरेर देशलाई सम्मान र प्रगतिको शान्तिपूर्ण रूपान्तरणको क्रममा छौ तर शान्तिपूर्ण चुनावबाट संविधानसभाभित्र पुगेका र शान्तिपूर्ण चुनाव बहिष्कार गरेर सडकमै अलमलिइरहेका राजनीतिक शक्तिहरू क्रान्तिको बाटो खोजिरहेको आहट सुन्न थालिएको छ । १० वर्षे हिंसात्मक जनयुद्धलाई नयाँ संविधानका माध्यमबाट व्यवस्थापन गर्ने अवसरलाई धमिलो पार्ने उक्साहटपूर्ण स्थितिहरू जन्मिन थालेका छन् । जनयुद्धका फौजदारी अभियोग लागेकाहरूमाथि कारवाही हुनथालेपछि एमाओवादी र नेकपा–माओवादीका नेताहरू उच्चाटनयुक्त आक्रोसमा देखिन थालेका छन् । पहिले प्रचण्ड र बाबुरामले साहस भए हामीलाई जेल हाल भनेका थिए, अहिले मोहन वैद्यले भनेका छन्- हिम्मत छ भने मलाई पक्राउ गर । सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग गठन गरेर जनयुद्धकालीन मुद्दाहरू फर्स्यौट गर्नुपर्छ भन्ने जबरजस्त आग्रह यी नेताहरूमा देखिन्छ । कतै यही भद्दा आग्रह संविधान निर्माणमा रोडा नबनोस् ?

मंसिर ४ को निर्वाचनको पूर्वसन्ध्यामा पूर्व प्रधानन्यायाधीश अनुपराज शर्माले (कात्तिक २९) भनेका थिए : चुनाव हुन्छ, सरकार पनि बन्छ, संविधान बन्छ भनेर भन्न सकिन्न । चुनाव सम्पन्न भयो, सरकार पनि बन्यो तर संविधानसभाभित्र संविधान निर्मँण गर्ने लगन देखिन्न, यत्न देखिन्न । ठूला दलको भएभरको इच्छाशक्ति राज्यशक्तिमा कसरी हावी हुने भन्नेतिर केन्द्रित देखिएका छन् । राजनीतिका अर्जुनहरूका हातमा धनुष-वाण त छन् तर तिनका आँखाले राज्यशक्तिबाहेक संविधान देखिरहेको छैन । विद्वानहरू भन्छन्- कागजको सुन्तला निचोरेर रस आउँदैन । संविधानसभा कागजमा सिमित देखिन्छ, किनभने संविधानसभा बैठक त बस्ने गरेको छ तर जिवन्त हुनै सकेको छैन । संविधान भनेको राज्य अनुशासन हो । संविधानसभा अनुशासनमा छैन, कसरी अनुशासनयुक्त संविधान बन्नसक्छ ? नेपालभन्दा साना १६० देश छन्, ती सबै बिधिसम्मत छन् तर नेपालका राजनीतिक दलहरूले त्यो दृष्टान्तसमेत हेरेनन्, पढेनन्, सिकेनन् र नेपालवाद अटाउनु पर्ने संविधानमा व्यक्तिवाद, पार्टीवाद घुसाउने दुस्साहस गरिरहेका छन् । चेतना रहोस्, संविधानभित्र पार्टीवादलाई कुनै ठाउँ हुँदैन । यस्तो दुराग्रह राख्नु भनेकै पहिलो संविधानसभाको जस्तो असफल मृत्यु बरण गर्नु हो ।

काम कुरो एकातिर कुम्लो बोकी ठिमीतिरः यो नेपाली उखानसँग ठ्याक्कै मिल्छ संविधानसभाका क्रियाकलापहरूमा । एकवर्षमा संविधान बनाउने संकल्प गरेका राजनीतिक दलहरूले बल्लतल्ल पहिलो संविधानसभाको सहमतिलाई स्वामित्व ग्रहण गर्ने मिलापत्र के गरेका थिए, उच्चस्तरीय संयन्त्र चाहिन्छ, त्यसको नेतृत्व मैले पाउनुपर्छ भन्ने पधँरो बाझाबाझ गर्न थालेका छन् । पुग्नु छ संविधान नगर, बिबाद छ शक्तिशाली को बन्ने भनेर । यस्तो मतभिन्नता सहमतिमा संविधान लेख्ने मेलो हुँदै होइन । झगडा गर्नुपर्थ्यो संवैधानिक राजतन्त्र र हिन्दूराष्ट्र हुनैपर्छ भन्ने मान्यता बोकेको राप्रपा नेपालले । गोलमेच वा राजनीतिकसभा गर्नुपर्छ भन्ने नेकपा–माओवादीले । यी दुबै शक्ति भाषणक्रान्तिमा छन्, व्यवहारमा यिनले कुनै तगारो तेर्स्याइसकेको अवस्था छैन । यिनले संविधानसभा र सडकमा आगो बाल्न थाले भने ठूला तीन दलले कसरी एकवर्षमा संविधान लेख्न र बैधता प्रदान गर्न सक्छन् ? बिमति र भिन्नमति भएकाहरूलाई समेत संविधान लेखनमा दृश्य अदृश्य रूपमा सम्मतिमा ल्याउनु पर्नेमा आफै मपाइँमा लाग्नेहरू गैरजिम्मेवारी देखाइरहेका छन् । जो संविधान लेख्ने आधिकारिक संस्था हो, त्यसमा सत्ता र शक्तिको भागबण्डाको झगडा चर्कदै गएको छ । '...लाई भन्दा देख्नेलाई लाज' भनेको यही हो । यिनलाई हेक्का रहोस्, यो मार्ग संवैधानिक स्वराजमा पुग्ने राजमार्ग होइन ।

खाँचो छ, एकवर्षमै सहमति सहितको संविधान लेख्नुपर्छ, यसको विकल्प छैन भन्ने दृढसंकल्पको । यही संकल्पले देश, सम्मानित देश बन्छ । राजनीतिकर्मीको प्रथम दायित्व यही हो । जनमतको सम्मान गर्ने हो र अन्यौललाई

एकवर्षमै सहमति सहितको संविधान लेख्नुपर्छ, यसको विकल्प छैन भन्ने दृढसंकल्पको । यही संकल्पले देश, सम्मानित देश बन्छ । राजनीतिकर्मीको प्रथम दायित्व यही हो । जनमतको सम्मान गर्ने हो र अन्यौललाई निकास दिने इच्छाशक्ति राजनीतिक दलहरूमा विद्यमान छ भने यिनले 'मेरो गोरूको बाह्रै टक्का' भन्ने अहंकार त्याग्नुपर्छ र संविधान लेखनलाई सामुहिक र सहज वातावरण दिनुपर्छ ।

निकास दिने इच्छाशक्ति राजनीतिक दलहरूमा विद्यमान छ भने यिनले 'मेरो गोरूको बाह्रै टक्का' भन्ने अहंकार त्याग्नुपर्छ र संविधान लेखनलाई सामुहिक र सहज वातावरण दिनुपर्छ । बहुदल सर्वग्राह्य भइसक्यो, लोकतान्त्रिक शक्ति पृथकीकरणको सिद्धान्तमा मतभिन्नता छैन, निजीक्षेत्रको भूमिका र सामाजिक सुरक्षासहितको जातीय समभाव, मानववाद अन्तरनिहित समाजवादमा बिबाद छैन । राष्ट्रिय मूलनीति निर्धारण गर्न सकेको अवस्थामा प्रत्येक बिबादमा बबण्डर खडा हुनेछैन र यही आधारमा सबै शक्तिले न्यूनतम सहमतिको लचकता अपनाउनेछन् । फलस्वरूप प्राप्त हुनसक्छ, सहमतिको संविधान । देशको आवश्यकता यही हो । नेमकिपाका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छेले भनेजस्तो- संविधान अन्तै अंग्रेजीमा लेखिदैछ, त्यसको अनुवाद भएपछि संविधानसभाले अनुमोदनमात्र गर्ने हो भन्ने संशययुक्त आत्मग्लानी संशय अभिव्यक्त गर्नुपर्ने छैन । संविधान सार्वभौम बन्नेछ र संविधानप्रति सबैले गौरव गर्न सक्नेछन् । यस्तो संविधान भयो भने आउने दिनमा कसैले अन्यौल, अन्याय, असमानता अनुभव गर्नुपर्ने छैन । त्यतातिर खोई संविधानसभाको ध्यान ? र, नेमकिपाजस्ता सुल्झेका नेताले किन यस्तो अभिव्यक्ति दिए ? यसका कारणहरू अकारण छैनन् र होइनन् भने नेपालको संविधान नेपाली जनमतको प्रतिनिधित्व गर्ने संविधानसभाले नै लेख्नेछन् भन्ने प्रत्याभूत सामुहिक धारणा संविधानसभाभित्रबाट आउनु जरूरी छ । अर्कैले संविधान लेखिदिने हो भने हामीले सार्वभौम राष्ट्र हौं भनेर कतिञ्जेल आत्मरती गरिरहने ? हालै एक विदेशीले 'अफ दी रेकर्ड' भनेर सोधे- विश्वका कुनै पनि दुई सार्वभौम देशवीचमा खुला सिमाना हुने गर्दैन । नेपाल र भारतका वीच १८ सय १८ किलोमिटर लामो खुला सिमाना छ । खुला सिमाना हुन्जेल नेपाल कसरी सार्वभौम राष्ट्र हो भनेर दावी गर्नसक्छ ? हामी खुला सिमानालाई परिचयपत्रसम्ममा पनि बदल्न सकिरहेका छैनौं ? यो विषय संविधानसभाको मूल बिजनेस हुनुपर्छ कि पर्दैन ? किन सिमाना नियमित गर्न, अतिक्रमणका सम्बन्धमा संविधानसभा बोल्दैन । अहिले भारतका विदेश सचिव सुजाताको टोली खुसुक्क राजकीय कामकाजको फाइल बोकेर नेपालमा आएको छ, किन ? यो संविधानसभा, संसदको विषय होइन ? मूल विषयहरूको ध्यान अन्यत्रै मोड्ने हल्लाखल्ला गर्न सभासदहरू व्यस्त छन् ।

संसदमा चैत १८ गते नयाँ बिबाद सुरू भएको छ । किताव सात जिल्लामा मात्र पुग्यो, किन ? भन्ने एमालेका रवीन्द्र अधिकारी र एमाओवादीको गणेशमान पुनको समर्थनसहित कांग्रेसी सभासद गगन थापाले सार्वजनिक महत्वको प्रस्ताव पेश गरेर यो हंगामा सुरू गरेका हुन् । राज्यको कर्तव्यप्रति सरकारलाई सचेत गराएर संविधान लेखनतिर लगाउने समय यो बिबादमा खर्च गर्नुपर्नेछ । त्यसै पनि चार महिना फजुल खर्च भइसक्यो, सभामुख सुवास नेम्वाङ माघ ८ भित्र संविधान आउँछ भन्छन्, कुन भद्रो हेरेर घोषणा गरे उनले स्पष्ट पारेका छैनन् । गगन थापा, रवीन्द्र अधिकारी, गणेशमान पुनजस्ता युवाहरू सहमतिका सूत्र र अन्यौनको अन्त्य गराउनेतिर लागेका छैनन् भन्ने प्रमाण हो यो । ३३ प्रतिशत प्रतिनिधित्व चाहिन्छ भनेर कराउने महिलाहरू पनि संविधान निर्माणमा निरपेक्ष देखिन्छन् । बुढा नेताहरू जुँगाको लडाइँमा अल्झिने र युवा तथा महिलाहरू कुहिराको कागको नियतिमा देखिन थालेपछि संविधान निर्माणले कसरी तिब्र गति पक्रिन सक्छ ?

देशलाई सम्पन्न र सग्लो रूपमा स्थापित गर्ने हो भने संविधानसभाले प्रेरक भूमिका खेल्नुपर्छ । यो समय सत्ताको अंशबण्डामा खर्चिनु हुन्न भन्ने निर्णयमा पुग्नुपर्छ र, राष्ट्रिय मूलनीतिबारे राष्ट्रिय सहमतिमा पुग्नुपर्छ । त्यसपछि पद्धतिको, सुरक्षा वा परराष्ट्रनीतिमा बिबाद बाँकी रहदैन । द्वन्द्वकालका खिल निकाल्न र तुष हटाउन सहज हुनेछ । लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यताको लक्ष्मण रेखा कोरिइसकेको स्थितिमा संघको संख्या, नामाकरण, सीमाजस्ता बिबाद बाँकी रहन जानेछन्, जुन एकदुई बैठकमै सहमतिमा पुग्न सकिन्छ । यो भनेको हालै प्रचण्डले भनेजस्तो ६ महिनामा संविधान जारी गर्न सकिन्छ भन्ने अवस्था हो । तर, यतातिर राजनीतिक दलहरूको ध्यान गएकै छैन । सचिव, राजदूत, संवैधानिक निकायहरूमा म, मेरो मान्छे हुनुपर्छ भन्ने उही लुते धन्दा, उस्तै निरर्थक बिबादमा अल्झिरहेका छन् । गैरजिम्मेवारीको यो पराकाष्ठाले न नीति बस्छ, न स्थिति । हिजो ४ वर्षसम्मको गोलचक्करमा ठेस लाग्यो, गिदी हुने ठाउँमा बिकृति भरियो भने चेत खुल्दैन । बिचेत अथवा पुरानै बिबाद गर्ने रोगले सताउँछ । संविधानसभाभित्र त्यस्तै त्यस्तै परिदृश्यहरू दोहोरिन थालेका छन् । फेरि घुम्दै फिर्दै रूम्जाटार पुग्ने ?

Cold peace exist in Indo-Pakistan relations

Amb Ashraf

A scholarly lecture was delivered by Ambassador Sajjad Ashraf, former High Commissioner to Singapore, on ***"Understanding Pakistan in its Regional Perspective"*** at the Pakistan embassy premises, April 4, 2014.

The lecture was informative and loaded with meaning in that Ambassador Ashraf made it known to the attending participants that Pakistan beginning the country of becoming an independent nation in South Asia, after partition, have had to confront several challenges and manage those that were required for the running of the day to day affairs of a new sovereign nation that Pakistan was.

The predicament continues even as of now said the former envoy who was also posted in Kathmandu some decades ago as Counselor, stated further that in the recent decades, Pakistan is the single country in this part of the world which had to feel the brunt of the mighty Soviet invasion in Afghanistan and more recently the entrance of the United States of America in the war torn country, Afghanistan, also have contributed to pile up more problems for the Islamic Republic of Pakistan as if it were not enough.

j "We are in trouble for the last thirty five years or so", said the former Pak diplomat.

He however, in the course of his academic speech mesmerized his audience when he dwelt on his country's topsy-turvy relations with India, Afghanistan and the United States of America. As regards Pakistan's ties with India, Ambassador Ashraf said that there is a serious "trust deficit" in our relations, however, being in an interdependent world, one had to take the things as it were.

In saying so he perhaps wanted to hint that "neighbors can's be changed". He cited that apart from the Kashmir dispute, India has now been poking its nose in Balochistan affairs.

"With India our disputes remain in a critical condition and the dispute on water sharing remains a permanent issue", the Pak diplomat stated. Let's take it, as Mr. Ashraf preferred to name it, a "cold peace". Talking of troubled Afghanistan, the former Pak diplomat said straight that his country prefers a stable Afghanistan as such stability across the border is in the larger interest of Pakistan. Making a satire on President Hamid Karzai, he said that the Afghani President has made some sixteen trips to India over these years with no reciprocal visits to Afghanistan from India.

Perhaps the retired Pakistani diplomat wished to signal that India's proximity with Afghanistan and vice versa may have made Afghanistan unstable and that such an instability was causing security concerns to Pakistan in many more ways than one.

Dwelling on the Western powers and their influence in today's Pakistan, Ambassador Ashraf very brilliantly stated that, (sic), "The western powers have very intelligently used Pakistan's sense of insecurity in their favor and that Pakistan is compelled to bear and carry with the western agenda". He, by the way mentioned that the present day Indo-US Axis was against the interests of Pakistan.He, however, did not mention as to how this AXIS may have its negative impact on the smaller countries of South Asia.

"The Extremism in Pakistan have increased over these recent years which is directly related with the American engagement/ involvement/entrance in Afghanistan", he thus hit the nail right on the US head. He surprised many a brains listening to his interesting piece of lecture when he suddenly said that "Best economic development of Pakistan was when the country was being ruled by the Army".

Recalling one event of political import Ambassador Ashraf narrated a factual story which, in his own words, "Henry Kissinger flew to Beijing and met with Premier Chou En Lai. Upon meeting with the US authority, Chou En Lai told Kissinger point blank that do not forget the bridge you have just crossed".(He was perhaps talking of the epochal event that happened during US President Richard Nixon era).

The Chinese dignitary, most likely, had been hinting the US not to betray Pakistan under any circumstances. "But the US betrayed Pakistan several times in the past", lamented Ambassador Ashraf. Airing his personal views as regards China, the Pakistani diplomat said that "we were the first non-communist country to recognize China's independent authority as a nation-state".

During his lecture session, the Pakistan scholar was quick enough to remind the attending Nepali scholars, media men and former political activists that "why you the people have abandoned late King Birendra's Zone of Peace Proposal".

PS: The ZoP issue was first raised by a French scholar, Mrs. Isabelle Duquesne, and now a Pakistani diplomat too has recalled. However, the Nepalese are yet to remember the past. The Press section of the embassy made great efforts in making the talk-seminar a grand success.

नव बर्ष २०७१ को सुखद अवसरमा हाम्रा समस्त ग्राहक वर्गहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धी, सुस्वास्थ्य, एवं सफलताको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

नवकान्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.
NAWAKANTIPUR
M.P. Co-operative Society Ltd.

केन्द्रीय कार्यालय : बत्तिसपुतली, काठमाडौं, फोन : ४४९८८०१, ४४६२०५८
शाखा कार्यालय : इन्द्रचोक, काठमाडौं : फोन : ४२४८९०६, ४२२३१४१

जनाधिकारको कुरा स्थापित गराउनुपर्छ

उपेन्द्र झा

सामन्ती चरित्रको पौराणिक राज्यको एकात्मक स्वरूप अहिले पनि कायम छ । पृथ्वीनारायण शाहले खसको हातमा सुम्पेदेखि यो राज्य खसवर्गकै कब्जामा रहेको छ । निरंकूश राणाहरूको शासनकालदेखि जनअधिकारका कुरा उठ्न थाल्दा विभिन्न कालखण्डको आन्दोलनहरूले यसमा आमूल परिवर्तन ल्याउन सकेन । परिवर्तनको विभिन्न परिवेशले यसको परिधान मात्र बदल्दै आएको छ । सामन्ती राज्यका आधार किल्लाहरू (राणा तथा राजा) भाँच्चिए पनि सगरमाथा जस्तो अचल राज्यसत्तालाई कुनै खासै क्षति भएको देखिदैन । खस वर्चस्वको राज्यको २४४ वर्षको शासनकालमा लामो समयसम्म विभिन्न सामन्तहरूको शासन कायम रह्यो । राणाहरूलाई २००७ सालमा फालियो भने राजालाई २०६५ वैशाख १५ गते फालियो । अनेकौं सामन्तहरू, महासामन्तहरू शासन गर्दै अहिले उदारवादी सामन्तको हातमा शासन बागडोर आएको छ । तर राज्यको सामन्ती चरित्रमा किञ्चित परिवर्तन आएन ।

राज्यसत्ताको आमूल परिवर्तन गर्ने दिशामा बढेको माओवादी द्वन्द्व, जनआन्दोलन तथा मधेश आन्दोलनले संविधान सभाद्वारा राज्यको पुनर्संरचना गरि "संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र" को आधारमा नेपालको शासन पद्धति बनाउने भनेर संविधान सभाको स्थापना गऱ्यो । २०६५ देखि परम्परागत राज्यलाई चुनौती दिन आएका परिवर्तनकारी शक्ति र राज्यलाई आफनै स्वरूपमा संरक्षित राख्ने यथास्थितिवादी शक्तिको बीचमा शीतयुद्ध शुरु भयो । पहिलो संविधान सभामा परिवर्तनकारी शक्तिलाई तेजोबध गरि कमजोर पार्ने यथास्थितिवादी शक्तिको सफलतम अभ्यासका कारण पहिलो संविधान सभालाई अर्थहीन बनाई अन्त गरियो । यथास्थितिवादी शक्तिको लागि लोकतान्त्रिक गणतन्त्रसम्म मान्य छ तर संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र भने बिल्कुलै अपाच्य रहेकोले यसको स्थापनामा प्रश्न चिह्न लागेको छ । राज्यको स्वरूप होइन, परिधान मात्र बदल्न चाहने यथास्थितिवादी शक्तिहरूको कब्जामा आएको दोश्रो संविधान सभाले पनि अन्तरिम संविधानको मर्म "संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र" लाई संस्थागत गर्न नसक्ने संकेतहरू देखा पर्न थालेको छ । हुनत दोश्रो संविधान सभाको चुनावमा सबैले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रकै कुरा गरेर आएका हुन् । तर शासन प्रणालीमा संघीयताको समावेश हुनमा राजनीतिक विश्लेषकहरूले शंका नै व्यक्त गरेका छन् ।

परिवर्तनकारी शक्तिहरूलाई कमजोर बनाएर उद्देश्यहीनताको अवस्थामा पुऱ्याएपछि चुनावमा शीर्षस्थान ग्रहण गर्न सफल यथास्थितिवादी शक्तिहरू मनोवाञ्छित संविधान बनाउन उत्साहित छन् भने परिवर्तनकारी शक्तिहरु अनेकौं पटक विभाजनको कारणले निराश तथा हतोत्साहको अवस्थामा छन् । व्यक्तिगत महत्वाकाँक्षाको उँचाईका कारण विभाजित शक्तिहरूलाई फेरि मिल्न अत्यन्त कठीन अवस्था छ । माओवादी र मधेशका राजनीतिक दलहरूको एकीकरणको चर्चा महिनौंसम्म चलि रहँदा पनि सार्थक निष्कर्ष भने निस्कन सकेको छैन । प्रतिरक्षात्मक पंक्तिको अभावमा यथास्थितिवादी शक्तिहरूको यो संविधान सभामा एकाधिकार कायम रहेकोले संघीयतासहितको संविधान आउन शंकै छ । समयले संविधान सभाको यथार्थ तस्वीर देखाउने नै छ ।

निरंकूशताबाट उदारवादमा रूपान्तरित खसवर्गले सामन्ती चरित्र भने त्यागेर जनमुखी विचार अंगाल्न सकेको छैन । तथाकथित लोकतन्त्रको ६३ वर्षको लामो अभ्यासले खसवर्गलाई अलिकति उदार त बनायो तर लोकतान्त्रिक चरित्र भने दिन सकेन । जनअधिकारको कुरा गर्न सिकायो, तर जनअधिकार स्थापित गर्ने चरित्र दिएन । संघर्षका बेला जनाधिकारका क्रान्तिकारी नारा दिएपनि सत्तामा पुग्दा त्यही लोकतान्त्रिक सरकारले जनताको अधिकार स्थापित गर्न उदासीन देखिए । नेपाली काँग्रेसको सरकारले जे गऱ्यो, माओवादी युद्ध लडेर आएको पार्टीले पनि त्यही गऱ्यो । तथाकथित समाजवादी पार्टी होस् वा साम्यवादी, सबैले दर्शनलाई सत्तामा पुग्ने माध्यम बनाए । खस वर्चस्वको सबै पार्टीहरु जनताको समर्थन हासिल गर्न मात्र जन अधिकारका कुरा गरेर सत्तामा आए तर जनअधिकार स्थापित गर्न चाहेनन् । समग्रमा विरासतमा पाएको राज्यसत्तालाई कुनै हालतमा पनि साझा बनाउन नचाहने खसवर्ग राज्यसत्तामा आफनो एकाधिकार बनाएरै राख्न चाहन्छ । यही चिन्तनले पहिलो संविधान सभाको अन्त गरायो । दोश्रो संविधान सभामा शीर्षासन प्राप्त गरेपछि काँग्रेसका दोश्रो पंक्तिका नेताहरूले संघीयतासहितको संविधान आउने अभिव्यक्ति दिई रहँदा पनि जनताले विश्वास गर्न सकि रहेको छैन । ठग्ने, ढाँट्ने, झुक्याउने राजनीतिको असल मापदण्ड रहेकोले यही स्कूलिङ्का कारण राजनीतिक स्तर यति बदतर हुन पुगेको छ कि निकाशको कुनै बाटो नै देखिदैन ।

जनअधिकारका कुरा गर्दा शासकवर्गको अधिकार कटौती हुने भयले खस नेतृत्वका राजनीतिक दलहरु कोही प्रत्यक्ष विरोधमा देखियो भने कोही मौन रूपमा अधिकारका विरूद्ध षडयन्त्रमा सामेल देखिए । जनताका आधारभूत आवश्यकतादेखि लिएर देशका सर्वाङ्गीण विकासको दायित्व बोक्ने लोकतान्त्रिक शासन प्रणालीले नेपालमा यति लामो प्रजातान्त्रिक अभ्यास गरे पनि जनअधिकार र विकासको क्षेत्रमा यसले उल्लेखनीय कार्य गर्न नसकेको स्पष्ट छ । नेपालमा लोकतान्त्रिक सरकारको परिभाषा गरिए वा बुझिएपनि असलमा एउटै वर्गको (निरंकूश सामन्तदेखि उदारवादी सामन्तसम्म) नियन्त्रणमा नेपाली राज्यसत्ता छ । त्यसैले यसलाई एकात्मक तथा केन्द्रीकृत भनिएको हो । जनअधिकारका कुरा दान, दातव्यको वस्तु होइन, जो सहज उपलब्ध होस् । जनअधिकार स्थापित गर्ने जोश र उत्साह बोकेर आएको पहिलो संविधान सभाले संघीयतासहितको संविधान नबनाओस् भनेर त्यसलाई जुन शक्तिहरूले निस्तेज पारेर अन्त गरे, आज दोश्रो संविधान सभामा उनले कार्यकारिणी अधिकार प्राप्त गरेका छन् । हिजो संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको संविधान माओवादीले बनाउन दिएन भनेर दोषारोपण गर्ने नेपाली काँग्रेस र एमाले अहिले सरकार र संविधान सभामा प्रमुख भूमिकामा आएका छन् । यी राजनीतिक दलहरु चुनावदेखि नै संघीयतासहितको संविधान बनाउने प्रतिबद्धता देखाएका छन् । अहिले सरकारमा आएर पनि संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको संविधान बनाउने अभिव्यक्ति दिई रहेका छन् । तर वर्गीय तथा शासकीय चरित्रबाट संघीयतासहितको संविधान नआउने राजनीतिक विश्लेषकहरूको स्पष्ट भनाई छ । निरंकूशताको तुलनामा उदार देखिएपनि अधिकार बाँडफाँड गर्ने कुरामा खसवर्ग बिल्कुल निरंकूश नै देखिएका छन् । जनअधिकार बहाल गर्ने कुरामा वर्गीय मतैक्य रहेको पहिलो संविधान सभाले स्पष्ट देखाएको छ । प्रजातन्त्रको बारेमा भन्नु पर्दा प्रजातन्त्र वा लोकतन्त्र पूर्णरूपले खसवर्गको सेवामा उपयोग भएको छ । जनमुखी चरित्र यसले ग्रहण गर्न सकेको छैन ।

राज्यसत्ताको जन्म बन्दुकको नालबाट हुन्छ भन्ने भनाई बिल्कुल सत्य कुरा हो । राज्य यति निर्मम हुन्छ कि यसले यति सहज रूपले सत्ता हस्तान्तरण गर्न चाहँदैन । यसको लागि ठूलो क्रान्ति कै आवश्यकता पर्छ । नेपालमा जनता समक्ष फेरि अधिकारका लागि बलिदानी संघर्षको अपरिहार्यता स्पष्ट हुन लागेको छ । पहिलो संविधान सभादेखि दोश्रो संविधान सभासम्म जनताको अधिकार स्थापित गर्ने राजनीतिक यात्रामा खसवर्गको नाटकीय क्रियाकलापलाई हेर्दा फेरि संघर्षको विकल्प नरहेको भान हुन थालेको छ । उदार र ईमानदार मानसिकताको अभावमा छलछामको पृष्टभूमिमा खडा भएको संविधान सभाको कुनै अर्थ नहुने हामी विगतमा हेरि सकेका छौं । त्यही पृष्टभूमीमा यो संविधान सभा पनि उभिएको छ । यसले सार्थक निष्कर्ष देला भन्नेमा सबैलाई शंका छ ।

मधेशले माँग गरेको संघीयता, स्वायत्ताबाट शासकवर्ग डराएका छन् । मधेशलाई पहिले, अहिले वा कहिल्यै नरूच्चाउने नेपाली राज्यसत्तालाई मधेशले चुनौती दिएपछिका दिनमा राज्य बिल्कुल आक्रामक देखिएको छ । तिब्बतियनहरु तथा क्रिश्चियनहरूको तीब्ररूपको वृद्धिबाट राज्य किञ्चित पनि डराएको छैन, तर मधेशबाट राज्य पूर्णतया भयभीत छ । मधेश र राज्यबीच गहिरिंदै गई रहेको अन्तर्विरोध सहज राजनीतिको अवसान गर्दै बलिदानी संघर्षको पृष्टभूमि तयार गर्नेछ, जो राज्यको लागि स्वथ्यकर हुँदैन । मधेशको बढ्दो जनसंख्या, राज्यविहीनताको तीब्र रूप तथा विभेदको पराकाष्ठाले देशमा फेरि ठूलो संघर्षको शिलान्यास हुनेमा कुनै शंका छैन ।

मधेशले आफनो अधिकार लिन जन्माएको ठूलो शक्तिहरु राज्यको साजिशको शिकार भई निस्तेज हुँदा राज्यले आफनो जीतको उन्मादमा निश्चय पनि संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको संविधान दिन चाहँदैन । राज्यको यही चारित्रिक बिशेषताका कारण मधेश आन्दोलन फेरि ध्रुवीकृत हुनेछ । राज्यले विखण्डित अवस्थामा देखेको मधेश कसरी एकीकृत हुन्छ भन्ने कुरा मधेशले सिकाई सकेको छ । मधेश फुटे पनि विकसित भएको "मधेशवाद" ले एकछिनमा मधेशलाई जोडि दिने यथार्थलाई राज्यले कहिले पनि बिर्सनु हुँदैन । नयाँ नेपाल निर्माणको दिशामा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको प्रस्थान विन्दुबाट राजनीतिलाई सहज रूपमा अगाडि बढाउँदै लग्नु नै द्वन्द्व विस्थापन हो । यसलाई कुमार्गबाट हिंडाउन खोजियो भने यो राज्यलाई अब कुनै शक्तिको वरदानले संरक्षित गर्न सक्दैन । मधेशमा बढ्दै गएको राजनीतिक चेतनाले राज्यको साजिशलाई जुन बेला पनि चुनौती दिन तयार छ ।

पहिलो संविधान सभाको अर्थहीन अन्त तथा मधेशका राजनीतिक दलहरूलाई विभाजित पारि दिएपछिका दिनमा राज्यले मधेशमा पुनश्च शिकञ्जा कस्न थालेको कुरा मधेशका प्रबुद्धवर्गबाट लुकेको छैन । मधेशलाई परम्परागत रूपले प्रताडित गरि चाकडी, चापलुसीको पंक्तिमा उभिन बाध्य पार्ने राज्यको सोच अब भने सफल नहुने कुरा स्पष्ट छ । सर्वमान्य प्रस्तावित राजनीतिक अवधारणा "संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र" को आधारमा सहज ढँगले कोर्ने शासन प्रणालीको सर्वमान्य चित्र बिना देशमा द्वन्द्व विस्थापन होइन, अझ परिस्कृत रूपमा संघर्ष जन्मिनेमा दुई मत हुन सक्दैन । यही आगामी दिनको यथार्थ हो । आगामी दिनको द्वन्द्व विभीषिकाबाट बच्न जनअधिकारको कुरालाई स्थापित गर्नु सबैको दायित्व हो र बुद्धिमानी पनि हो ।

(मधेश दर्पण फिचर सेवा)

विराटनगर शतवार्षिकोत्सवको राष्ट्रपतिबाट उद्घाटन

विराटनगर । विराटनगर उपमहानगर पलिकाले सदरमुकाम स्थापना भएको सय वर्ष पुगेको अवसरमा आयोजना गरेको शतवार्षिकोत्सवको बुधबार राष्ट्रपति डा. रामवरण यादवले उद्घाटन गरेका छन् ।

मोरङको बुधनगर-५ स्थित प्राचीन विराटराजाको दरबार क्षेत्रमा प्रज्वलन गरी विराटनगर ल्याएको ज्योति लिएर पुनः प्रज्वलित गरी राष्ट्रपति यादवले शतवार्षिकोत्सवको उद्घाटन गरेका हुन् । ज्योति विभिन्न क्षेत्रमा योगदान दिएका मोरङवासीले आठ किलोमिटर दौडेर विराटनगर ल्याएका थिए । सो ज्योति पुराना ओलम्पिक धावक पुष्पराज ओझाले राष्ट्रपति यादवलाई हस्तान्तण गरेका थिए ।

यादवले शतवार्षिकोत्सव उद्घाटन र समापनमा मात्र सीमित नराख्न उपमहानगरपालिकालाई आग्रह गरे । यादवले भारतको जोगबनीदेखि चीनको सिमाना किमांथांका सडक निर्माण चाँडो गर्न सरकारको ध्यानाकर्षण पनि गरे ।

समारोहमा उपप्राधानमन्त्री तथा संघीय मामिला तथा स्थानीय विकासमन्त्री प्रकाशमान सिंह, वन तथा भू-संरक्षणमन्त्री महेश आचार्य, सञ्चारमन्त्री डा. मीनेन्द्र रिजाल, सामान्य प्रशासनमन्त्री लालबाबु पण्डितको पनि उपस्थिति थियो । समारोहलाई आकर्षक बनाउन विभिन्न झाँकीको प्रदर्शन गरिएको थियो ।

विसं १९७१ मा ग्रोगाहालाई विराटनगरको नामकरण गरी रंगेली बजारबाट सदरमुकाम सारिएको थियो । उपमहानगरपालिकाले सदरमुकाम कायम भएको सय वर्ष पुगेको अवसरमा शतवार्षिकी कार्यक्रम आयोजना गरेको हो ।

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
आन्तरिक राजस्व विभागको सूचना

आर्थिक वर्ष २०७० /७१ आयकरको दोस्रो किस्ता बुझाउनु भयो ?

बुझाएको छैन भने थोरै दिन मात्र बाँकी छ ।

आर्थिक वर्ष २०७० /७१ को कारोबारको आयमा तिर्नुपर्ने दोस्रो किस्ताको आयकर बापतको ७० प्रतिशत रकम यही २०७० चैत मसान्तभित्रै ठुला करदाता कार्यालय वा सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालयमा दाखिला गरी शुल्क तथा ब्याजबाट बचौं ।

"उच्च व्यावसायिक नैतिकताको सम्मान, करदातामैत्री कर प्रशासनको अभियान"

नव वर्ष २०७१ sf]; 'vb cj; /df xfd|
; d:t u|xs ju{¿df ;'v,
zflGt, ; d[l, ;':jf:Yo, Pj+
; kmntfsf] **हार्दिक मंगलमय शुभकामना**
JoQm ub{5f}+

NEPAL TELECOM
नेपाल टेलिकम परिवार

ग्लोबल आईएमईमा गाभियो कमर्ज एण्ड ट्रस्ट

काठमाडौं । ग्लोबल आइएमई र कमर्ज एन्ड ट्रष्टले एकआपसमा गाभिएर ग्लोबल आइएमई बैंकका रुपमा बुधबारदेखि एकीकृत कारोबार सुरू गरेका छन् । ग्लोवल आईएमई बैंकको केन्द्रिय कार्यालयमा आयोजित कार्यक्रममा अर्थमन्त्री डा. रामशरण महतले एकीकृत कारोबार उद्घाटन गरेका हुन् । सात वर्षअघि स्थापना भएको ग्लोबल आइएमईमा तीन वर्षअघि सञ्चालनमा यसबाट अन्य बैंक तथा वित्तीय संस्थाले पाठ सिक्नुपर्ने बताए ।

'प्रतिस्पर्धाका लागि सञ्चालन खर्च कम हुनुपर्छ त्यसका लागि लागि ठूलो संस्था आवश्यक पर्छ । एकिकृत हुदा प्रतिस्पर्धि क्षमता बढ्छ' मन्त्री महतले भने । अन्य क्षेत्रको तुलनामा बैकिङ क्षेत्र आधुनिक भएको भन्दै मुलुकको आर्थिक विकासको नेतृत्व बैकिङ क्षेत्रले गर्नुपर्छ ।'

कार्यक्रममा राष्ट्र बैंकका गभर्नर डा. युवराज खतिवडाले उदाहरणीय बनेर बजारको नेतृत्व गर्न ग्लोबल आइएमइलाई शुभकामना दिए । मर्जर नीति सफल भए पनि कतिपय बैंकले अर्को बैंकलाई समकक्षीका रुपमा स्वीकार गरी मर्जरमा जान तयार नभएको अवस्था हटाउन केही दिनमै 'एक्विजिशन' नीति ल्याइन

आएको कमर्ज एन्ड ट्रष्ट बैंक गाभिएको हो । ठूला बैंक एकआपसमा गाभिएको यो दोस्रो अवसर हो । यसअघि एनआइसी बैंक र बैंक अफ एसिया गाभिएर एनआईसी एसिया बनेको थियो ।

मर्जरपछि ग्लोबल आइएमई बैंकको चुक्ता पुजी ४ अर्ब १० करोड र पुजीकोष ६ अर्ब रुपैया पुगेको छ ।

मर्जरपछि बैंकका शाखा ८८ र एक्स्टेन्सन काउन्टरसहित १ सय २० पुगेको बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत रत्नराज बज्राचार्यले जानकारी दिए । दुई संस्था मर्जर भएपछि बैंकको निक्षेप ४९ अर्ब र कर्जा ४१ अर्ब रुपैया पुगेको छ ।

मर्जरपछि ग्राहक ५ लाखभन्दा बढी र कर्मचारी संख्या एक हजारभन्दा बढी पुगेको बैंकले बताएको छ । ग्लोबल आइएमईमा कमर्ज एन्ड ट्रष्टको मर्जरसहित दुई वर्षमा पँच कम्पनी गाभिएका छन् । २०६९ असारमा आइएमइ र लर्डबुद्ध फाइनान्सलाई गाभिएका थिए । गत असारमा सोसियल डेभलपमेन्ट र गुल्मी विकास बैंकलाई गाभेर ग्लोवल बैंकले एकीकृत करोबार सुरु गरेको थियो । बैंकको एकिकृत कारोवार उद्घाटन कार्यक्रम अवसरमा अर्थमन्त्री डा. रामशरण महतले दुई बैंकबीचको मर्जर उदाहरणीय भएकाले गर्नुपर्ने बताए । आर्थिक पुररूत्थान समय आएको बताउँदै त्यसका लागि पहल लिन अर्थमन्त्रीले बैकिङ क्षेत्रलाई आग्रह गरे ।

हाल बैकिङ क्षेत्रमा भएको अधिक तरलतालाई चुनौती नभई अबसरको रूपमा लिनुपर्नेमा जोड दिँदै मन्त्री महतले नयाँ लगानीकर्तालाई प्रोत्साहन गर्नतर्फ बैंक लाग्नुपर्ने बताए ।

'जनताले जीवनस्तरमा सुधार खोजेका छन्, जुन आर्थिक विकासले मात्र सम्भव छ । राजनीतिक स्थायित्व र लोकतन्त्र सुदृढीकरणका लागि पनि आर्थिक विकास आवश्यक छ,' अर्थमन्त्री महतले भने 'पूर्वाधारमा सरकारले लगानी गर्छ, व्यावसायीक विकासमा निजी क्षेत्रले नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह लागेको खतिवडाले जानकारी दिए ।

नेपालमा विदेशी बैंकको उपस्थिति खुला गरिसकेकाले नेपाली बैंकले उनीहरूसँग प्रतिस्पर्धी क्षमता विकास गर्नुपर्नेमा उनको जोड थियो दिए । 'नेपाल लगानीका लागि आकर्षक केन्द्र बन्दै छ, विदेशी लगानीकर्ता आउदा नेपाली बैंक पनि सोहीअनुसार तयार भइसकेको हुनुपर्छ । त्यसका लागि संख्यात्मकभन्दा गुणात्मक वृद्धिमा लाग्नुपर्छ' खतिवडाले भने । बैंक अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकालले आगामी दिनमा बैंकले कृषि र ऊर्जा क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखी लगानी गर्ने बताए । उनले मर्जर भएपछि आउंदा दिनमा अत्याधुनिक र सुरक्षित बैकिङ सेवा उपलब्ध गराउन बैंक प्रतिवद्ध भएर लाग्ने जानकारी दिए ।

जनता बैंकका विभिन्न कार्यक्रम

काठमाडौं/ जनता बैक नेपाल लिमिटेड आफ्नो स्थापनाको चौथो वर्ष पूरा गरी पाँचौं वर्षमा प्रवेश गरेको छ । आफ्नो स्थापनाको पाँचौं वर्ष प्रवेशलाई बैंकले विभिन्न कार्यक्रमको आयोजना गरी सप्ताहव्यापी रूपमा मनाइरहेको छ । यस अवसरमा बैंकको ग्राहकमुखी सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यअन्तर्गत 'जनता सरल बचत खाता', 'जनता रेमिट बचत खाता' र 'जनता प्रिमियम प्लस कलखाता'नामक ३ नयाँ निक्षेप योजना सञ्चालनमा ल्याएको छ । जनता सरल बचत खाता हजार रूपैयाँमा खोल्न सकिने बैंकको सोमबार जारी विज्ञप्तिमा उल्लेख छ । यस खातामा बचतकर्तालाई वार्षिक ५ प्रतिशतका दरले मासिक ब्याज प्राप्त हुने बैंकले जनाएको छ । जनता रेमिट बचत खाता शून्य मौज्दातमा खोल्न सकिनेछ । यस खातामा निक्षेपकर्तालाई वार्षिक ५ प्रतिशत ब्याज प्राप्त हुनेछ । जनता प्रिमियम कलखातामा निक्षेपकर्तालाई निक्षेप मौज्दातको आधारमा ७ प्रतिशतसम्म ब्याज प्राप्त हुनेछ । बैंकले आइतबारका दिन आफ्नो प्रधान कार्यालयपरिसरमा सेवा थप गरेको छ ।

vhsb

धवन विज्डन वर्ष खेलाडीमा मनोनीत

लन्डन । भारतीय ओपनर ब्याट्सम्यान शिखर धवन २०१३ को विज्डन वर्ष खेलाडीमा मनोनीत भएका छन् । विश्वकै प्रतिष्ठित र पुरानो क्रिकेट

अवार्ड मनोनित हुने धवन एक्लो भारतीय ब्याट्म्यानका हुन् । धवनसँगै अस्ट्रेलियनद्वय क्रिस रोजर्स, रायन हयारिस, इङ्लिस ब्याट्सम्यान जोए रूट, दक्षिण अफ्रिकाका डेल स्टेन तथा इङ्लिस महिला क्रिकेटकी कप्तान चाल्टन एडवार्ड पनि अन्तिम पाँच खेलाडीमा छनोट भएका छन् ।

धवनलाई मनोनीत गर्दा आइसिसी च्याम्पियन्स ट्रफीलाई मुख्य आधार बनाइएको छ । इंग्ल्यान्डमै गत वर्ष सम्पन्न च्याम्पियन्स ट्रफीमा म्यान अफ दी सिरिज हुंदा धवनले सर्वाधिक ३६३ रन बनाएका थिए । सो सिरिजमा उनको औसत ९०.७५ रन रह्यो । धवनले दक्षिण अफ्रिका र वेस्टइन्डिजको भ्रमणमा स्तरीय प्रदर्शन गरेको एजेन्सीले जनाएका छन् ।

अस्ट्रेलियाका रोजर्स र हयारिस एसेस सिरिजमा उत्कृष्ट बलिङका कारण विज्डन वर्ष खेलाडीमा मनोनीत भएका हुन् । महिलातर्फकी एक्ली प्रतिनिधि इंग्लिस ब्याट्सम्यान एडवार्ड हाले सम्पन्न आइसिसी टी–२० महिला क्रिकेट प्रतियोगितामा उत्कृष्ट ब्याट्सम्यान घोषित भएकी थिइन् ।

सन् २०१३ मा धवनले २६ एकदिवसीयमा ११६२ रन बटुल्दा ५०.५२ को औसत रह्यो । बंगलादेशमा हालै सम्पन्न आइसिसी टी–२० विश्वकपको पहिलो तीन खेलमा गतिलो प्रदर्शन गर्न नसकेपछि धवनलाई बाहिर राखिएको थियो । विज्डन क्रिकेटर मनोनीत गर्दा वर्षभरीको प्रदर्शनलेई आधार मानेर छनोट गरिएको विज्डनका प्रधान सम्पादक एल्माक्सले जानकारी दिएका छन् ।

सोएबसँगको सम्बन्ध प्रगाढ छ : सानिया

कराँची । भारतीय टेनिस स्टार सानिया मिर्जाले श्रीमान् सोएब मलिकसँगको सम्बन्ध प्रगाढ रहेको प्रस्ट पारेकी छिन् । केही समयअघि भारतीय तथा पाकिस्तानी सञ्चारमँध्यमले सानिया र सोएबबीचको सम्बन्ध दिनप्रतिदिन बिग्रँदै गएको र छिटै डिभोर्स हुने समाचार प्रकाशित गरेका थिए । मिडियामा आएजस्तो केही पनि नभएको सानियाले बताएकी छिन् ।

दुवै आ–आफ्नो व्यावसायिक खेल जीवनमा व्यस्त भएकाले मात्र एकआपसमा समय दिन नपाएको सानियाले जानकारी दिइन् । यसै महिना सानियाले लामो समयका लागि युरोप भ्रमण गर्दै छिन् । युरोप भ्रमण गर्नुअघि श्रीमान् सोएब र बहिनीसँगै सानिया आफ्नो पुर्ख्यौली घर सिलाकोटमा छिन् ।

सिलाकोटमा स्थानीय सञ्चारमाध्यमसँग कुराकानी गर्दै सानियाले भनिन्, 'सबैले सोचेजस्तो हामीबीचको वैवाहिक जीवन त्यति सहज छैन, हामी दुवै आ–आफ्नो कर्म क्षेत्रमा व्यस्त छौं, यसकारण निरन्तर भेट हुन नसकेको हो ।'

खेलकुदमा सहभागिता जनाउनुपर्दा आफूहरु फरक–फरक मुलुकको भ्रमण गर्नु र व्यावसायिक जीवनलाई पनि निरन्तरता दिनुपर्ने कारण अरुको नजरमा सम्बन्ध टाढिएजस्तो आभाष भएको सानियाले विश्लेषण गरेकी छिन् । लामो समय भेट नहुँदा पनि श्रीमान्–श्रीमतीको सम्बन्धमा फरक नआएको सानियाको भनाइ छ । 'बाहिरबाट हेर्दा हामी महिनौं भेटघाट नभएको देखिन्छ, तर सोएबसँगको सम्बन्धमा कुनै दरार आएको छैन, अहिले झनै प्रगाढ बनेको छ,' उनले भनिन् ।

सिलाकोट भ्रमणको उद्देश्य खुलाउँदै उनले भनिन्, 'युरोपका एजेन्टलाई आउँछु भनिसकेकी छु, त्यहाँ जानुअघि श्रीमान्सँग पुर्ख्यौली घर सिलाकोटमा छुट्टी मनाउन आएकी हुँ, यहाँ आउँदा फ्रेस महसुस गर्छु ।' विवाहअघि नै आ–आफ्नो व्यावसायिक जीवनमा हस्तक्षेप नगर्ने एकआपसमा कसम खाएको सानियाले जानकारी दिएकी छिन् ।

'विवाहअघि दुवैले आ–आफ्नो निजी व्यावसायिक जीवनमा हस्तक्षेप नगर्ने निर्णय गरेका थियौं, यसकारण हामीमध्ये एक लामो समय घरबाहिर रहँदा केही फरक नपरेको हो,' आपसी समझदारीबारे सानियाले भनिन्, 'हामी अहिलेसम्म कम्प्रमाइजमा चलिरहेका छौं ।' चार वर्षको वैवाहिक जीवनको हरेक पलमा आनन्द महसुस गरेको उनले बताइन् 'तपाईहरुलाई योभन्दा मलाई केही अप्ठेरो छैन, चार वर्षको वैवाहिक जीवनको प्रत्येक क्षण भरपुर आनन्द उठाइरहेकी छु, हामी जहाँ गए पनि एकअर्कोलाई माया गरिरहन्छौं,' सानियाले भनिन्, 'अहिले पनि हामी प्रेमी–प्रेमिकाकै रूपमा छौं ।' कुराकानीका क्रममा आइसिसी टी–२० विश्वकप क्रिकेटमा भारत पराजित हुंदा सारै दुःख लागेको उनले बताइन् ।

/Elg va/

ह्वाइटहाउसको घामपानी सार्वजनिक

मदन पुरस्कार विजेता निबन्धकार युवराज नयाँघरेको नवीनतम नियात्रासंग्रह 'ह्वाइटहाउसको घामपानी' पनि सार्वजनिक भएका छ । राजधानीको बत्तीसपुतलीस्थित शिल्पी थिएटरमा साहित्यकार अभि सुवेदीले सार्वजनिक गरेको पुस्तकमा डा. ज्ञानु पाण्डेले टिप्पणी गरिन् । उनले नयाँघरेले अमेरिकामा रहेका नेपालीका संवेदनालाई राम्ररी टिप्न सफल रहेको बताइन् । कृतिबारे बोल्दै उनले भनिन्, 'संग्रहमा संकलित नियात्राहरूमा काव्यात्मक भाषा छ । त्यस्तै, नेपाली ठेट शब्दको प्रयोगले नियात्रा सुन्दर नेपाली बान्कीका बनेका छन् ।'

लेखक नयाँघरेले आफूले नियात्रामा स्थानलाई भन्दा पात्रको संवेदनशीलता र पद्धतिलाई ध्यान दिएको बताए । संग्रह पनि पुस्तक संसारले नै प्रकाशन गरेको हो ।

त्यसैगरी सोही कार्यक्रममा सञ्चारकर्मी तथा साहित्यकार दीपक सापकोटाको सम्पादनमा प्रकाशन सुरु भएको पाण्डुलिपि मासिक पत्रिकाको पहिलो अंक पनि सार्वजनिक गरिएको थियो । पत्रिका बिएन पुस्तक संसारले प्रकाशन गरेको हो ।

साहित्यकार सुवेदीले पत्रिकाले पहिलो अंकमा निकै गहकिला सामग्री समेटेकामा खुसी व्यक्त गरे । महाकवि लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाको तासकन्द सम्भाषणको नेपाली अनुवाद र त्यसमाथि गरेको कवि श्यामलको सन्तुलित टिप्पणीले पत्रिकालाई ओजपूर्ण बनाएको उनको भनाइ थियो । सम्पादक र प्रकाशक दुवै युवा भएकाले पत्रिकामा ऊर्जा आएको बताउँदै उनले भने, 'संवेदनशील विषयमा अखबारी रिपोर्ताज लेखेर पाठकको मन जितेका दीपक सापकोटा साहित्यिक पत्रकारितामा आउनु खुसीको कुरा हो । पछिल्लो समयमा उनले हाम्रो पुस्तालाई समेत प्रेरणा दिइरहेका छन् ।'

०६९ को मदन पुरस्कार विजेता राजन मुकारुङले पत्रिकाको निरन्तरताको कामना गर्दै दीपक सापकोटाजस्ता ऊर्जाशील युवालाई काम गर्ने अवसर दिएकामा बिएन पुस्तक संसारको प्रशंसा गरे । कवि श्यामलले नेपालको साहित्यिक पत्रकारितामा निरन्तरताको समस्या रहेको उल्लेख गर्दै त्यसतर्फ ध्यान दिन सुझाए, साथै राम्रो सम्पादन हुने पत्रिकाको अभाव अझै नेपाली साहित्यमा खड्किएको बताउँदै उनले भने, 'अधिकांश साहित्यिक पत्रिकाले सामग्री सम्पादन गर्दैनन्, संकलन गर्छन् । त्यसैले, गुणस्तरीयतामा समस्या छ । यसमा पत्रिका सचेत बनोस् ।'

मिङ्मा नुरुबारे वृत्तचित्र

काठमाडौं । निर्देशक ध्वजमान गोले (सुजन)ले सगरमाथा आरोही मिङ्मा नुरु शेर्पाको जीवनीमा आधारित वृत्तचित्र 'मिङ्मा नुरु' तयार गरेका छन् ।

पाँचपटकको प्रयासमा सन् २००७ मा सगरमाथा आरोहण गर्न सफल भएका मिङ्माको वृत्तचित्र निमा दावा फाउन्डेसनले

निर्माण गरेको हो । वृत्तचित्रमा मिङ्माको संघर्षपूर्ण जीवन र उनले सामाजिक क्षेत्रमा पुर्‍याएको योगदानको चित्रण गरिएको छ । सोलुखुम्बुका मिङ्माले निजी लगानीमा आफ्नो गाउँ जुकेमा शिक्षा, बिजुली र खानेपानीलगायत विविध क्षेत्रमा योगदान दिएका छन् ।

'मिङ्मा नुरु' को छायांकन सोलुको पौवा, जुकेदेखि सगरमाथासम्म गरिएको छ । माधव थाप्लेले खिचेको वृत्तचित्र प्रेरणादायक भएको निर्देशक गोलेले बताएका छन् ।

मिस हेरिटेज इन्टरनेसनललाई दश लाखको ताज

काठमाडौं । देश तथा विदेशमा विभिन्न शीर्षकका सौन्दर्य प्रतियोगिताहरु आयोजना गर्दै आइरहेको ई-प्लानेटले अफ्रिकी मुलुक जिम्बाबेको सिपिटि मिडियासँगको सहकार्यमा काठमाडौंमा मिस हेरिटेज इन्टरनेसनल-२०१४ आयोजना गरेको छ । नेपालमा पहिलोपटक आयोजना हुन लागेको यो प्रतियोगिताबारे सोमबार राजधानीको एभरेस्ट होटलमा प्रेसमिट गरी जानकारी दिइएको छ ।

ई-प्लानेटका अध्यक्ष सन्तोष सापकोटाले नेपालको आन्तरिक पर्यटन विकासका लागि पनि प्रतियोगिताले निकै ठूलो टेवा दिने विश्वास व्यक्त गरे । कार्यक्रममा सिंगापुरको टिकेएस एन्ड सन्स प्रालिकी बेभर्ली टान र शिव कुमारले शीर्ष उपाधि विजेताको शिरमा पहिरने झन्डै १० लाख रुपैयाँ (१० हजार डलर) बराबरको हीराजडित क्राउन आफूले प्रायोजन गर्ने घोषणा मात्र गरेनन्, ईप्लानेटका अध्यक्ष सापकोटालाई मायाको चिनोस्वरुप सुनको जलप लगाइएको घोडा उपहार पनि दिए । सापकोटाले पनि उनीहरुलाई भगवान् पशुपतिनाथ मन्दिरको प्रतिमा उपहार दिए ।

मिस हेरिटेज इन्टरनेसनलमा चीन, दक्षिण कोरिया, भारत, थाइल्यान्ड, भेनेजुएला, रुस, इटाली, फिनल्यान्ड, न्युजिल्यान्ड, दक्षिण अफ्रिका, स्विडेन, जिम्बाबे, घानालगायत विश्वका थुप्रै देशका प्रतिनिधिले प्रतिस्पर्धा गर्ने निश्चित भइसकेको अध्यक्ष सापकोटाले जानकारी दिए । मिस हेरिटेज इन्टरनेसनल गत वर्ष चीनमा सम्पन्न भएको थियो । प्रतियोगिताको मिति भने केही दिनमै तय गरिने बताइएको छ ।

थिएटरका लागि 'थिएटर र आँखाहरु'

काठमाडौं/ रंगकर्मी गणेश खड्काको नाट्यकृति 'थिएटर र आँखाहरु' शनिबार सार्वजनिक भएको छ ।

शनिबार अनामनगरस्थित मण्डला थिएटरमा संस्कृतिविद् सत्यमोहन जोशी तथा प्राज्ञद्वय तीर्थबहादुर थापा र हरिबहादुर थापाले पुस्तक लोकार्पण गरेका थिए । कार्यक्रममा बोल्दै संस्कृतिविद् जोशीले नाटकमा शक्ति रहेको भन्दै त्यसको प्रयोग देश निर्माणमा गर्नुपर्ने बताए । उनले भने, 'जुनसुकै विषयमा नाटक लेखे पनि त्यसलाई समयसान्दर्भिक बनाएर देश निर्माणको अभियानमा जोड्नुपर्छ ।' नाट्यकर्मीले त्यसलाई अभियानकै रूपमा अघि बढाए सरकारी संस्थाको पनि ध्यानाकर्षण हुनेमा उनले आशा व्यक्त गरे । राष्ट्रिय नाचघर, प्रज्ञा भवनजस्ता साधनसम्पन्न सरकारी संस्था नाटकप्रति उदासीन रहेकोप्रति उनको गुनासो थियो । नेपाली नाट्य लेखन कमजोर रहेको वेला कृतिले त्यसमा आशा जगाएको उनको भनाइ थियो ।

कार्यक्रममा बोल्दै नाट्यकर्मी सुनिल पोखरेलले विदेशमा रहेर पनि नाटकमा कलम चलाउनु उत्साहप्रद रहेको बताए । उनले भने, 'विदेश गएपछि कविता, गजल वा गीत त जसले पनि लेख्ने रहेछन् । तर, नाटक कसैले लेखेका थिएनन् । गणेशले लेखेकामा निकै खुसी लागेको छ ।' गणेश दक्षिण अफ्रिकी मुलुक सेसेल्समा कार्यरत छन् । प्राज्ञ कृष्ण शाह यात्रीले आफ्नो केही समयअघिको अमेरिका यात्रालाई सम्झँदै विदेशमा कसैले पनि नाटक नलेखेकामा दुःख लागेको बताए ।

कार्यक्रममा लेखकले नेपाली नाटक लेखनमा देखिएको कमीलाई अलिकति भए पनि पूर्ति गर्ने प्रयत्न आफूले गरेको बताए । पुस्तक शब्दहार क्रिएसनले प्रकाशन गरेको हो । नेपाली नाट्यकृति अत्यन्तै कम प्रकाशित भएको पाइएकाले आफूले खड्काको पुस्तक प्रकाशन गरेको क्रिएसनका प्रबन्ध निर्देशक रमेश कँडेलले बताए ।

skf/ 6

साल्ट ट्रेडिङको १० प्रतिशत बोनस सेयर

काठमाडौं । साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेसन लिमिटेडको सोमबार भएको ४७औं वार्षिक साधारणसभाले सेयरधनीलाई १० प्रतिशत बोनस सेयर र १५ प्रतिशत नगद लाभांश दिने निर्णय गरेको छ । कर्पोरेसन सञ्चालक समितिका अध्यक्ष लक्ष्मीदास मानन्धरको सभापतित्वमा भएको साधारणसभाले आव ०६९/७०को वासलात, नाफा-नोक्सान हिसाब र नगद प्रवाह विवरणउपर छलफल गरी पारित गरेको हो ।

आव ०६९/७० मा कर्पोरेसनले ४ अर्ब ३८ करोड रुपैयाँको कारोबार गरी कुल मुनाफा ५२ करोड १४ लाख रुपैयाँ आर्जन गर्न सफल भएको थियो । प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै अध्यक्ष मानन्धरले उक्त वर्षको कारोबारलाई तुलनात्मक रूपमा समष्टिगत मूल्यांकन गर्दा व्यापारिक कारोबार र वित्तीय क्षेत्रको लगानीको उपलब्धि सन्तोषजनक रहेको बताए ।

चालू वर्षको उपलब्धिबारे प्रकाश पार्दै उनले गत फागुनसम्ममा २ अर्ब ८१ करोड ३९ लाख रुपैयाँको कारोबार भइसकेको र सरकारले अनुदानमा बिक्रीवितरण गर्ने गरी कर्पोरेसनलाई ८५ हजार मेट्रिकटन रासायनिक मलको कारोबार गर्न जिम्मा दिएको जानकारी दिए । उनले ६५ हजार मेट्रिकटन आयात गरिसकेको र बाँकी २० हजार मेट्रिकटन आयात प्रक्रियामा रहेको बताए । उनले सरकारको नीतिको अवलम्बन गर्दै जिम्मेदार संस्थाको रूपमा मुलुकभर गुणस्तरीय वस्तुको आपूर्ति व्यवस्था मिलाउँदै कर्पोरेसनलाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा स्थापित गर्दै लैजाने उल्लेख गरे ।

आइएमईको झन्डा किलिमन्जरो शिखरमा

काठमाडौं । इन्टरनेसनल मनी एक्सप्रेस (आइएमई)को लोगो अंकित झन्डा अफ्रिका महादेशको सर्वोच्च शिखर किलिमन्जरोमा फहराइएको छ । आइएमई किलिमन्जरोमा झन्डा फहराउने नेपालको पहिलो रेमिट्यान्स कम्पनी बनेको छ । रेमिट्यान्स भित्र्याउन पहिलो नम्बरमा रहँदै आएको कम्पनी किलिमन्जरोमा झन्डा फहराई पहिलो हुनु प्रतिष्ठाको विषय हो,' किलिमन्जरोमा झन्डा फहराउने आरोही सञ्जय पण्डितलाई धन्यवाद दिँदै कम्पनीका कार्यकारी अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकालले भने ।

अल्ट्रा धावक तथा आरोही सञ्जय पण्डितले गत १७ चैतमा बेलुकी ५ बजेर २१ मिनेट जाँदा आइएमईको झन्डा किलिमन्जरोमा फहराएको कम्पनीले जनाएको छ । किलिमन्जरो आरोहणका क्रममा आराही पण्डितले दोस्रो क्याम्प मन्डारादेखि शिखरसम्म पुग्न ६ घन्टा १३ मिनेट लगाएका थिए, जुन दक्षिण एसियाली आरोहीका लागि पहिलो रेकर्ड हो ।

यसअघि पनि आरोही पण्डितले सगरमाथाको सफल आरोहण गरिसकेका छन् । कम्पनीले हाल ७५ जिल्लाका २७ सयभन्दा बढी शाखा/सबएजेन्ट र बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखामार्फत विदेशबाट पठाएको रकम आफन्तलाई सुरक्षित रूपमा वितरण गर्दै आइरहेको छ ।

जनता बैंकको बागमती सफाइ

काठमाडौं । जनता बैंक नेपाल स्थापनाको पाँचौं वर्ष प्रवेश अवसरमा बागमती नदी सफाइ अभियानमा सहभागी भएको छ । बैंक अध्यक्ष, सञ्चालक, प्रमुख कार्यकारी अधिकृत र १ सय ७६ कर्मचारीले सहभागिता जनाएका थिए । सरकारका मुख्यसचिव उपस्थित सफाइ कार्यक्रममा नारायणटार, जोरपाटीपुलदेखि गोठाटार पुलसम्म बागमती नदी सफाइ गरिएको बैंकले जनाएको छ । संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वअन्तर्गत बागमती सफाइमा सहभागिता जनाएको बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत डा. रमेशकुमार भट्टराईले बताए ।

मेगा डिपोजिट धमाका खाता

काठमाडौं । मेगा बैंक नेपालले 'मेगा डिपोजिट धमाका खाता' पुनः सञ्चालनमा ल्याएको छ । न्यूनतम १ लाख मौज्दातमा खोल्न सकिने ६५ दिने मुद्दती खातामा ७ प्रतिशत वार्षिक ब्याजको रकम ६५ दिनमा भुक्तानी गरिने बैंकले जनाएको छ । मुद्दती निक्षेप अवधि समाप्तिसँगै साँवा तथा ब्याज रकम ब्याज आर्जित खातामा स्वतः जम्मा हुनेछ ।

बैंकले खाता व्यक्तिगत र संस्थागत बचत योजनामा खोल्न सकिने बताएको छ । खाता खोल्ने ग्राहकले निःशुल्क एससिटी डेबिट कार्ड, चेकबुक, अनलाइन बैंकिङ सुविधा, एकाउन्ट स्टेटमेन्ट, एबिबिएस सुविधा प्राप्त गर्न सक्नेछन् ।

नेपाल लाइफको लाभांश पारित

काठमाडौं । नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी सञ्चालक समितिको १७४औं बैठकले आगामी वार्षिक साधारणसभा अवधिमा कायम हुने गरी सेयरधनीलाई वितरण गरिने नगद लाभांश तथा बोनस सेयर वितरण प्रस्ताव पारित गरेको छ ।

कम्पनीले आव ०६८/६९, ०६९/७०मा स्वीकृत बिमांकीय मूल्यांकनबाट प्राप्त मुनाफासमेत जोडी सेयरधनीलाई चुक्ता पुँजीको ७० प्रतिशतका दरले बोनस सेयर तथा प्रतिसेयर २८.५ करसहित नगद लाभांश वितरण गर्नेछ । लाभांश तथा नगद वितरण बिमा समितिबाट स्वीकृत भई कम्पनीको आगामी वार्षिक साधारणसभाले पारित गरेपछि कार्यान्वयनमा आउने विज्ञप्तिमा उल्लेख छ ।

कम्पनीले चालू आव ०७०/७१ को चैतमसान्तसम्म बिमाशुल्क १ सय ५० करोड तथा कुल बिमाशुल्क ३ सय ४६ करोड आर्जन गरेको जनाएको छ । कम्पनीको हाल चुक्ता पुँजी ६३.७५ करोड रहेकोमा प्रस्तावित बोनस सेयर जारी भएपछि चुक्ता पुँजी १ अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी हुनेछ ।

जातीय राज्य...

सहयोग त्यसै खेर गए जस्तो अब नहोस भन्ने विदेशी चासो रहेको संविधानसभा सुत्रले दाबी गरेको छ । पहिलो संविधानसभामा विभिन्न समितिका सभापतिलाई गाडीदेखि कार्पेटसम्म दाताहरूले सहयोग गरेका थिए । त्यसबेला युएनडिपीले ३० वटा गाडी, धेरै कुर्सी, टेबल, कम्प्युटर, फ्याक्स मेसिन, प्रिन्टरलगायत दिएको थियो । भारतले संविधानसभाका सदस्यहरूलाई ओसार्न ५ वटा बस नै दिएको थियो । दक्षिण कोरियालगायतले त्यसबेला सहयोग गरे पनि अहिले भने चीन सरकारले १०० थान ल्यापटप बाहेक अन्यले केही सहयोग गरेका छैनन् । पहिलो संविधानसभा र संसदका समितिहरूका लागि पोखरा र नगरकोट लगायतका स्थानमा बैठक बस्न समेत दातृ निकायहरूले सहयोग गरेका भए पनि अहिले कसैले सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका छैनन् ।

दास्रो संविधानसभाका सदस्यहरूलाई अमेरिका र युरोपेली युनियनहरूले विदेश भ्रमण नगराउने सामूहिक निर्णय पहिला नै गरिसकेका भए पनि चीन र भारतले सभासदहरूलाई आ-आफ्नो देशको भ्रमण गराउँदै आएको छन् । पहिला सहयोग गर्ने देश र दाताहरूले तालीभन्दा गाली बढी खाएको हुनाले दाताहरूले सहयोग गर्न चाहिरहेका छैनन् । पहिले पनि बेलायती सहयोग नियोग (डिएफआईडी) लगायतका केही मुलुकले जातीय राज्य निर्माणका लागि लगानी गरेको आरोप लागेका कारण यस पटक सहयोग गर्न उनीहरू हिचकिचाएका र खासगरी जातीय राज्यको पक्षधर एमाओवादी संसदमा कमजोर भएकाले जातीय राज्य नहुने भएपछि दातृ निकायहरू पछि हटेको सुत्रले दाबी गरेको छ ।

खरेलको...

काम गर्नुपर्छ । त्यति गरे, इमानदारिता देखाए-दोस्रो संविधानसभा सफल हुन्छ, संविधान बन्छ । क्रान्तिकारी पार्टीका सभासदको प्रतिक्रिया थियो- प्रचण्डले भने जस्तै ६ महिनामा संविधान बन्छ ।

तर संविधानसभाका मेजर पात्र एमाओवादी युद्धकालीन मुद्दालाई सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोगको माध्यमबाट 'आममाफी' मा बदल्ने चक्रव्यूह तयार गराउँदैछ । प्रधानमन्त्री सुशील कोइराला संविधानसभाको प्रचण्डलाई र सडकको वैद्यलाई खुसी पारेर एक वर्षभित्रमा संविधान तयार गर्न उनीहरूका मागलाई संबोधन गर्न तयार भएका छन् । दण्डहीनता लोकतन्त्रको दुश्मन हो तर सुशील यो विष पिउन तयार भएपछि उनको सादगीलाई षड्यन्त्रमूलक देख्नेहरू बढ्दै गएका छन् ।

एउटा रमेश खरेल-एसएसपीले राम्रो काम गर्दा गृहमन्त्री प्रतिस्पर्धीलाई झैं दपेट्छन्, सरुवा गर्ने प्रपञ्च गर्छन् तर रमेश खरेलले देखाएको जस्तो जिम्मेवारीपन देखाउन प्रेरित हुँदैनन् । सायद राजनीति र सुरक्षाकर्मीबीच यही भिन्नता छ । विश्लेषकहरू भन्छन्- राजनीति बदनाम गर्न एउटै वामदेव काफी छन् । सुरक्षा व्यवस्था मजवुत पार्न रमेश खरेलजस्ता १० जना तयार हुने हो भने नेपाल मजवुत हुनेछ ।

के संविधानसभा र सरकारले जिम्मेवार काम गर्ने प्रेरणा लिन सक्लान् ? राम्रो कुरा जोसँग सिके पनि के फरक पर्छ र ? विश्लेषकहरू भन्छन् ।

कांग्रेस...

अधिकारकर्मी, अन्तर्राष्ट्रिय जगत, जनयुद्धबाट पीडितहरू यो राजनीतिक, सैद्धान्तिक सहमतिबाट आहत हुन पुगेका छन् । ज्यानमारा, जघन्य हिंसा गर्नेलाई पीडित र लोकतन्त्रवादी सरकारले आममाफी दिने प्रावधान शान्ति प्रक्रियाको सबैभन्दा भद्दा मजाक हुन पुगेको छ ।

सरकारले...

सम्पर्कमा नगएका र उनीहरूले आ-आफ्नो क्यासिनोहरूका मजदुर नेताहरूलाई मन्त्री आचार्यसँग भेट गर्न पठाएका थिए ।

नियमावलीको पालना गर्न सरकारले क्यासिनोहरूलाई पहिलो पटक मंसिर ६ गतेसम्मको समय दिएको थियो । सरकारले दिएको समयलाई क्यासिनोहरूले वेवास्ता गरेपछि फेरि चैत ६ गतेसम्मको अर्को चार महिना समय थपिएको थियो । दोस्रो चार महिनाको समय चैत ७ गते सकिए पनि थपिएको समयसम्ममा पनि क्यासिनो सञ्चालकहरूले रोयल्टी तिर्न र निविकरण गर्न कुनै चासो नदेखाएकोमा अन्तिम पटक भन्दै सरकारले चैत २१ गतेसम्मको समय थपिदिएको थियो । अन्तिम पटक भनेर थपिएको समयसम्ममा पनि क्यासिनो सञ्चालकहरूले अनेक बहानाबाजी गर्दै रोयल्टी तिर्न र नविकरण गर्न कुनै चासो नदेखाएको अवस्थामा क्यासिनो मजदुरहरूको माग अनुसार फेरि १५ दिनको समय थपिदिन सरकार बाध्य भएको छ । अर्थात् क्यासिनो सञ्चालकहरूले समय थप्न सरकारलाई बाध्य पारेका छन् । क्यासिनोहरूमा झण्डै ११ हजार मजदुर रहेका र त्यहाँ पनि कांग्रेस, एमाले, एमाओवादी र नेकपा-माओवादीका भातृ संगठनहरू रहेका हुनाले अहिले एमालेको भातृ संगठनको माग अनुसार १५ दिनको म्याद थपिएको हो । यसरी क्यासिनोहरूले सरकारलाई घुँडा टेकाएका हुनाले क्यासिनो सञ्चालकहरू उत्साहित देखिएका छन् ।

यी विवाद...

निक्यौंल कसरी हुन्छ । बेलैमा यी विषयहरूमा सहमति भएको खण्डमा मात्र संविधान निर्माण हुन सक्छ । अहिले पनि ११७ वटा विवादित विषयहरू जस्ताको तस्तै रहेका हुनाले के १० महिनाभित्रमा ती विवादित विषयहरूमा सहमति होला ?

त्यसैगरी न्याय प्रणालीमा समेत विवाद रहेको छ, ति हुन्, प्रधानन्यायाधीश हुन कति समय बाँकी रहेको व्यक्ति हुनुपर्ने, न्यायाधीशहरूको नियुक्ति न्यायपरिषद्बाट वा संसद्को समितिबाट हुने, हालका न्यायाधीशहरूले नयाँ संविधान बमोजिम पुनःनियुक्ति लिनु पर्ने कि शपथ गरेमात्र पुग्ने, प्रदेश प्रदेशबीचको विवाद र प्रदेश र केन्द्रबीचको विवाद, पाँच वर्षका लागि संवैधानिक अदालत बनाउने कि नबनाउने भन्ने विवादहरू बाँकी रहेको अवस्थामा अबको १० महिनाभित्रैमा संविधान निर्माण गर्छौं भन्नुको कुनै औचित्य छैन । पहिला यी विवादहरूको समाधान खोजिनु पर्छ । पहिलो संविधानसभाले पनि ८० प्रतिशत काम सकियो भनेर भनेकै हो तर खास काम गर्न बाँकी राखी यति काम सकियो भनेर जनतालाई ढाँटियो, अब त्यस्तो नहोस् ।

सापकोटा...

तयार गर्ने रिपोर्टलाई अस्वीकार गर्ने भन्दै सरकारले षड्यन्त्रमूलक ढंगले एकतर्फ रूपमा कार्यदल बनाएको भन्दै त्यो मस्यौदामा के छ भनेर हेर्न जरूरी नभएको बताएका छन् । हालै सर्वोच्च अदालतले द्वन्द्वकालिन अपराधसम्बन्धी मुद्दा नरोकिने फैसला गर्न गोरखा फुजेलका कृष्णप्रसाद अधिकारीको हत्या प्रकरणमा आफ्ना कार्यकर्ता पक्राउ गर्नु र आयोग गठनका लागि बनाइएको मस्यौदा विधेयक कार्यदलमा आफ्नो पार्टीका प्रतिनिधि नराख्नु एउटै षड्यन्त्र अन्तर्गत भएको एमाओवादीका नेता अग्नी सापकोटाले बताएका छन् । एमाओवादीको प्रतिनिधि नहुने, राज्य प्रभावशाली हुने ढंगले कार्यदल गठन गरिएको हुनाले मस्यौदा विधेयक हेर्नु पर्दैन, जलाइदिए हुन्छ, सापकोटाले भने । सो कार्यदलमा राज्य पीडितको प्रतिनिधि भन्दै कमजोर व्यक्तिलाई राखेर माओवादीलाई फसाउन खोजेको आरोप लगाउँदै सपकोटाले भने त्यसैले हामीले उनलाई नजानु भनेका छौं । कार्यदलमा राज्य पीडितका तर्फबाट प्रतिनिधित्व गराइएकी मन्जिमा ढकाल मस्यौदालाई अन्तिम रूप दिने र मन्त्रालयलाई बुझाउने बेलामा अनुपस्थित रहेकी थिइन् ।

सरकारले बनाएको कार्यदलले आफ्नो मस्यौदा विधेयक सम्बन्धित मन्त्रालयलाई बुझाइसकेको अवस्थामा एमाओवादीले त्यसको विरोध गर्नुले सहसचिव सापकोटा कार्यदलले बनाएको मस्यौदा विधेयक फेरि विवादको घेरामा परेको हुनाले अर्को कार्यदल बन्न सक्ने सम्भावना समेत बढेको छ । कार्यदलमै विवाद भएपछि उक्त मस्यौदाको के अर्थ ?

महासंघमा भाले बास्यो

काठमाडौं । नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघको नेतृत्व हत्याउन भाष्करराज राजकर्णिकार र प्रदीपजंग पाण्डेबीच 'भाले भीडन्त' हुने भएको छ । ५३ जिल्ला, नगर उद्योग बाणिज्य संघमध्ये अधिकांशले प्रदीपजंग पाण्डेलाई समर्थन गरेपछि भाष्करले महासंघमा पूर्वअध्यक्षहरूको समर्थन लिन पनि असफल भएका छन् । यो असफलतालाई 'कसरी जितमा बदल्ने' भनेर राजनीतिक दाउपेचका लागेका राजकर्णिकार काँग्रेस, एमाले, माओवादी र राजावादी दलहरूको शरणमा पुगेका छन् । यही आधारमा उनले भनेका छन्- बरिष्ठ उपाध्यक्ष नै अध्यक्ष हुने परम्परा छ, त्यस कारण मैले पाउनु पर्छ । भाष्करको यो दाबीलाई प्रदीप पक्षधरहरू- भाले बास्यो, भाले बास्दैमा केही हुँदैन भन्न थालेका छन् ।

भाष्करको नेतृत्वमा वर्तमान कार्यसमितिले ठूलै काम गर्छ भनेर सुरज वैद्यको अध्यक्षतामा चुनाव जितेको थियो । सुरज वैद्यको कार्यकालमा केही भएन । यस कारण पनि वरिष्ठ उपाध्यक्ष भाष्करको स्थिति खस्केको छ । प्रदीपजंग पाण्डेले बन्द, हड्ताल, बन्द हुनुपर्ने र लगानी तथा रोजगारी सिर्जना नभई आर्थिक विकास हुन्न भनेका छन् । भाष्करले ती सबै मुद्दाहरू आफूले सम्वोधन गर्ने र विदेशमा लगानी गर्ने ढोका खोल्नेसम्मको आश्वासन बाँडिरहेका छन् । 'गफाडी' को नामले बदनाम भाष्कर महासंघमा दिनदिनै बाहिरिएका छन् । उनको प्रसंग समाप्त भएजस्तो देखिन्छ ।

राजस्व कार्यालय सिमरा राजस्व असुलीमा अगाडी

बारा/आन्तरिक राजस्व कार्यालय सिमरा राजस्व असुलीमा अगाडि रहेको समाचार प्राप्त भएको छ । राजस्व निकायहरूको राजस्व असुली बाट राज्य को ढुकुटी भर्नमा अहम भुमिका भए तापनि आन्तरिक राजस्व विभाग का महानिर्देशक टंकी मणि शर्मा को भलाई लाई उदृत गर्दा के लाग्छ भने जतिकै राजस्व उठाउने काम भएको छ र उल्लेखनीय प्रगती हासिल गरिएको छ त्यो अनुसार राज्य ले विकास को काममा खर्च गर्न नसक्दा नेपालको कुल गार्हस्थ उत्पादन घटदो अवस्था मा छ जसको परिणाम आउदो भविष्य मा त्यो रफतार भने एउटा खास विन्दुमा पुगेर रोकिने छ । जसका कारण हामी आर्थिक क्षेत्र मा अन्य देश भन्दा पिछडिने छौ त्यसैले राज्य को ढुकुटी भर्नु राम्रो हो तर त्यसै गरी खर्च पनि गर्नु पर्ने आवश्यक्ता देखिन्छ जस बाट आर्थिक कारोवार ले आय स्तर तथा बजार वृद्धि भए बाट आउने दिन मा आर्थिक वृद्धि दर निरन्तर बढदै जाने हुन्छ । त्यसैले आन्तरिक राजस्व कार्यालय सिमरा का प्रमुख कृष्ण प्रसाद पराजुली यस कुरामा केही हद सम्म सहमत भए पनि कर्मचारी ले पाएको जिम्मेवारी मा ध्यान केन्द्रित राख्नु मात्र काम बताउनु हुन्छ । सिमरा भ्याट कार्यालय ले सात अरब तिन करोडको लक्ष्म राखेको छ । हाल २०७० साउन देखि फागुन सम्म चार अरब ६२ करोड ५५ लाख ५ हजार उथी सकेको छ जो की लक्ष्य भन्दा बढी नै छ । आउने अषाढ मसान्त सम्म कुल लक्ष्य लाई पार गर्ने सम्भावना रहेको बताईन्छ । बारा सिमरा मा सुर्य नेपाल ले राजस्व बढी तिर्ने गरेको छ । व्यापार व्यवसायी हरूको कर लिने प्रवृती पनि यहाँ रहेको कार्यालय स्रोत ले बताउने गरेको छ । जसरी फारम भरेर दर्ता गर्ने अनि त्यस पछि वेपता हुने कारोवार अर्थ विवरण नदिने तर भित्र भित्रै कारोवार गरी राखेको पाईएको छ । त्यस्ता लाई भ्याट सिमरा ले बेला बेलामा छड्के अनुगमन गरि पत्ता लगाई कार्यवाही गर्ने गरिएको कार्यालय प्रमुख बताउनु हुन्छ । साथै त्यस्ता कारोवारीहरू को वैक खात रोक्ने, भंसारबाट आउने सामान समेतमा रोक लगाउने विभाग को नीति कार्यन्वयन भएको छ । जसको फलस्वरूप त्यस्ता ठगी गर्ने कारोवारीहरू बाट ३ करोड जति राजस्व भपाई गरिएको बताइन्छ ।

माधव झलनाथ हुँदैछन्

काठमाडौं । एमालेभित्रको नेतृत्व विवाद दिनदिनै चर्किँदै गएको छ । केपी ओलीले पार्टी नेतृत्व लिने तयारी गरिरहँदा अझै एक पटक म चलाउन सक्छु भन्ने अध्यक्ष झलनाथ खनाल पछि हटेका छन् भने 'म नेतृत्व लिन तयार छु, मैले महासचिव चलाएको हुँ, अध्यक्ष होइन' भनेर वरिष्ठ नेता माधव नेपाल अघि सरेका छन् । महासविच ईश्वर पोखरेल, उपाध्यक्ष वामदेव गौतम, सविच शंकर पोखरेल लगायतका वरिष्ठ नेता केपी ओलीको पक्षमा उभिएकाले केपी ओली अध्यक्ष हुने निश्चित छ । तर माधव नेपाल किन र कुन शक्तिको आडमा मच्चिएका हुन्-स्पष्ट छैन ।

प्रजातान्त्रिक मूल्य मान्यता विपरित अध्यक्षको विकल्पमा संसदीय दलको नेताको चुनाव हुँदा अध्यक्ष खनाललाई केपी ओलीले परास्त गरे । पार्टी नेतृत्व पंक्तिमा ओलीले आफ्नो बर्चस्व स्थापित गरिसकेका छन् । सन्निकट अधिवेशनमा केपी ओलीसँग प्रतिस्पर्धा गर्न माधव नेपाल अघि सरे भने उनी झलनाथको जस्तो कसरी हार बेहोर्न बाध्य हुनेछन् । त्यसैले एमालेभित्र हावा चलेको छ- झलनाथ हेर्दैछन्, माधव नेपालको तुजुक ।

स्थानीय चुनाव मंसिरमा

काठमाडौं । एमाओवादी नेता प्रचण्डसँग छलफल गरेपछि जेठमै चुनाव हुनुपर्छ भन्ने प्रम सुशीलको स्वर फेरिएको छ । उनी भन्छन्- स्थानीय निकायको चुनाव मंसिरमा हुन्छ । यो ताजा समाचारले गाउँ, नगर, जिल्ला निकायहरूमा सर्वदलीय संयन्त्र बनाएर सरकारी कर्मचारीसँग मिलिभगत गर्दै भाग शान्ति गर्नेहरूलाई दशैं आएको छ ।

प्रम सुशीलले सत्तामा पुग्नासाथ भनेका थिए- स्थानीय निकायमा व्यापक भ्रष्टाचार भइरहेको छ । अख्तियार प्रमुख लोकमानसिंह कार्कीले पोखरा पुगेर कुर्लेका थिए- ८० प्रतिशतसम्म भ्रष्टाचार हुने गरेको छ । जेठमा चुनाव नहुने भएपछि स्थानीय निकायमा भ्रष्टाचारको भेल बग्न नरोकिने भएको हो ।

जनताप्रति जिम्मेवार स्थानीय सरकार नभएकाले मिलिभगतमा भ्रष्टाचार हुने गरेको हो । दातृ संस्थाहरूलेसमेत अनुदान, सहयोग दिने उदासिनता प्रकट गर्न थालेका छन् तर जिम्मेवार सरकारले स्थानीय निर्वाचन गरिदिएको भए भ्रष्टाचारमा ब्रेक लाग्ने थियो । यतिबेला सम्झना माधव नेपालको- म भएको भए चुनाव हुन्थ्यो । के सुशीलको खुट्टा कामेकै हो त ?

वीरगंज भन्सारमा भौतिक पूर्वधारमा कमी

पर्सा । वीरगंज भन्सार कार्यालय अहिले पनि अभिलेख मूल्यलाई आधार बनाएर पैठारीकर्ताको विजक मूल्यलाई अमन्य गर्ने प्रचलन अहिले पनि यथावत नै राखेको पाईन्छ । वास्तवमा मु.अ.कर र पोष्ट क्लियरिङ्ग अडिट लागु गरिए पश्चात पैठारीकर्ताले पेश गरेको विजक मूल्यलाई मान्यता दिईने विश्वास निजी क्षेत्रलाई त्यो भने भएन किनभने अन्तरराष्ट्रिय बजारमा वस्तुहरूको मूल्य थपघट भइरहने भएको ले पैठारीकर्ताको विजक मूल्यलाई सो अनुरूप मूल्याकंन गरिनु पर्ने हो तर त्यो छैन ।अतः विजक मूल्यमा शंका लागेमा दश प्रतिशत थप गरि भंसारले माल खरिद गर्नु अन्यथा प्रतित पत्र मार्फत पैठारी भएको सामानको विजक मूल्यलाई मान्यता दिनु पर्ने स्थानिय व्यापारीहरूको गुनासो रहेको बताइन्छ ।भंसार चेकजाँच गर्दा पैठारी भई आउने माल सामानमा टुटफुट भई वजन कम भएमा भंसार कार्यालयबाट सो को सर्टेज र क्षति प्रमाणपत्र दिने व्यवस्था पोंटले सी.टी.डी.मा उल्लेख गरेको सर्टेजलाई मान्यता दिएर सो मा कर शुल्क असूल नगर्ने प्रकृया सुनिश्चित गरिनु पर्ने पनि व्यापारीहरूको माँग रहेको छ । हाल वीरगंज लगायतका भंसारहरूमा एकै पटक प्रज्ञापन पत्र संकलन गरेर बैच प्रोसेसबाट सामान जाँच पास पर्ने परिपाटी रहेको छ । बढी रहेको आयत निर्यात परिमाणलाई ध्यानमा राखेर निरन्तर प्रकृयाबाट माल जाँचपास गर्ने परिपाटी बसाल्नु आवश्यक रहेको बताइन्छ ।

-कुसुललाल श्रेष्ठ

महाकुम्भ मेला !! महाकुम्भ मेला !!!
१२ वर्षे पिण्डेश्वर पूर्ण महाकुम्भ मेला

मैन्हा चैत्र र शुक्लपक्ष अझ चै वैशाख सङ्क्रान्ति होस् ।
त्यसै स्नान भने बसन्तऋतुमा श्री कौशिकाकै जुरोस् ॥
भन्ने मिल्छ प्रमाण शास्त्रहरुमा खोजहरु त्यही नै सब ।
त्यस्तो कुम्भ तथापि पाउन सक्यौ सारै छ जो दुर्लभ ॥

राष्ट्रियता, राष्ट्रिय एकता, अखण्डता, सहिष्णुता र सद्भावको संरक्षण एवं सम्बर्द्धन गर्दै आन्तरिक पर्यटनको प्रवर्द्धन र नेपाल र नेपालीको विशिष्ट पहिचान दर्शाउन २०७० चैत्र १७ देखि २०७१ बैशाख १९ सम्म बराहक्षेत्रको चतराधाम सुनसरीमा आयोजना हुनगइरहेको पूर्ण महाकुम्भ मेलामा सहभागी भई अक्षय पुण्य आर्जन गरौं ।

कुम्भ महास्नानका विशेष दिनहरु

- **कुम्भ प्रारम्भ महास्नान : २०७० चैत्र १७ गते (चैत्र शुक्ल प्रतिपदा)**
- **प्रथम कुम्भ महास्नान : २०७० चैत्र २१ गते (चैत्र शुक्ल पंचमी)**
- **द्वितीय कुम्भ महास्नान: २०७१ बैशाख २ गते (चैत्र पूर्णीमा)**
- **तृतीय कुम्भ महास्नान: २०७१ बैशाख १६ गते (माताातीर्थ औंशी)**
- **चतुर्थ कुम्भ समापन महास्थान: २०७१ बैशाख १९ गते (अक्षय तृतीया)**

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग

सम्पादक/प्रकाशक : देवेन्द्र चुडाल, कार्यालय : बुद्धनगर, फोन : ४७८०२९५ मो. : ९८४१२५४८८५, काठमाडौं, कानूनी सल्लाहकार : त्रिलोकबहादुर चन्द, मो.९८४१२५९६९९,बजार व्यवस्थापक : गोकुल दुलाल (९८४९७८४४५५) मुद्रण : सुनगाभा प्रिन्टिङ प्रेस, बागबजार